

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

MAGISTERSKÉ PREZENČNÍ STUDIUM

2016-2018

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Kateřina Tichá

Moderátor Jan Kraus

Praha 2018

Vedoucí diplomové práce:

Doc. PhDr. Jaroslav Buček, Ph.D

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

MASTER FULL-TIME STUDIES

2016-2018

DIPLOMA THESIS

Kateřina Tichá

Moderator Jan Kraus

Prague 2018

The Diploma Thesis Work Supervisor:

Doc. PhDr. Jaroslav Buček, Ph.D

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 5. 3. 2018

.....

Kateřina Tichá

Anotace

Diplomová práce se zabývá analýzou moderátorských schopností *Jana Krause*, známého především jako moderátora pořadů konceptu *Late night show – Uvolněte se, prosím* a *Show Jana Krause*.

V teoretické části práce je nejprve vymezen pojem *talk show* a jsou zde pro lepší orientaci stručně vypsány nejznámější pořady tohoto typu v USA a v Česku. V rámci teoretické části je dále představen pojem mediální dialog a naznačena je role moderátora, hosta a publika v této komunikační situaci. Představeny jsou také jednotlivé složky komunikační analýzy použité v praktické části této práce.

Praktická část se zabývá nejprve popisem moderátorského stylu *Jana Krause*, struktury pořadu, průběhu natáčení a mediální prezentace, přičemž tato témata jsou vysvětlena v obecné rovině. Samotná analýza je zaměřena čistě na problematiku komunikace moderátora a jeho styl vedení dialogu s hosty a publikem. Při tomto analytickém výzkumu je prostřednictvím sledování několika rozhovorů provedeno vlastní vyhodnocení přístupu moderátora.

Klíčová slova

Host, Jan Kraus, komunikace, late night show, mediální dialog, moderátor, publikum, rozhovor, talk show, výzkum

Annotation

This diploma thesis deals with the analysis of *Jan Kraus'* moderating abilities. *Jan Kraus* is mostly known as a moderator of Late night show concepts – *Uvolněte se, prosím* and *Show Jana Krause*.

In the theoretical part of the thesis there is defined the basic concept of *talk show* and there are briefly specified best known programs of this show in USA and Czech Republic. Within the theoretical part, the concept of media dialogue is also introduced and the role of the moderator, guest and the audience is described as part of this communication situation. There are also presented the individual components of the communication analysis used in the practical part of this thesis.

The practical part deals with the description of the *Jan Kraus'* moderator style, the structure of the program, the shooting process and the media presentation. These topics are explained in a general way. The analysis itself is focused purely on the issue of moderator communication style and his communication dialogue with guests and audiences. In this analytical research, a self-evaluation of moderator access is performed through the monitoring of several interviews.

Keywords

Audience, communication, guest, interview, Jan Kraus, late night show, media dialog, moderator, research, talk show

ÚVOD.....	9
TEORETICKÁ ČÁST.....	11
1 TALK SHOW.....	11
1.1 Televizní zábava jako zábavná funkce médií	11
1.2 Vymezení pojmu talk show	11
1.3 Historický vývoj talk show	12
1.4 Nejznámější koncepty talk show	13
1.4.1 Late night talk show	13
1.4.2 Tabloid talk show.....	14
1.4.3 Breakfast Chat (Early morning show).....	15
1.4.4 Sunday morning talk show.....	15
1.4.5 Aftershow.....	16
1.5 Světové talk show	16
1.5.1 Late Show with David Letterman	16
1.5.2 Jimmy Kimmel Live!	17
1.5.3 The Oprah Winfrey Show	18
1.5.4 The Ellen DeGeneres Show	18
1.6 České talk show	19
1.6.1 Uvolněte se, prosím.....	19
1.6.2 Show Jana Krause	21
1.6.3 Všechnopárty	22
1.6.4 Na plovárně.....	22
1.6.5 Mr. GS.....	24
1.6.6 TGM: Talkshow Geni a Míši	24
1.6.7 Show Leoše Mareše	25
1.6.8 Nikdo není dokonalý.....	26
1.6.9 Banánové rybičky	26
1.6.10 Jiné pořady.....	27
1.7 Zapůsobení v televizním vysílání	27
2 MEDIÁLNÍ DIALOG	28
2.1 Vymezení pojmu.....	28
2.2 Typologie mediálních dialogů	29
2.2.1 Informativní rozhovory	29

2.2.2	Politické duely	30
2.2.3	Zábavní dialogy.....	31
2.3	Mediální dialog jako nástroj televizní zábavy	32
2.4	Jazyková úroveň mediálního dialogu	33
2.5	Subjekty mediálního dialogu v talk show	35
2.5.1	Moderátor.....	35
2.5.2	Host	38
2.5.3	Publikum	40
2.6	Principy zdvořilosti jako součást komunikační analýzy	40
3	PUBLIKUM JAKO VÝCHOZÍ CÍL MEDIÁLNÍHO DIALOGU	42
3.1	Pojem publikum.....	42
3.2	Základní typologie publika	43
3.2.1	Členění podle základních rysů	43
3.2.2	Členění dle komunikačních okruhů	43
3.3	Publikum jako součást interview	45
3.4	Publikum jakou součást zdvojeného interview.....	45
3.5	Publikum Show Jana Krause	47
	PRAKTICKÁ ČÁST	48
4	JAN KRAUS A JEHO ZPŮSOB MODEROVÁNÍ	48
4.1	Životopis Jana Krause.....	48
4.2	Filmografie a pořady.....	49
4.3	Moderování Jana Krause	50
5	STRUKTURA POŘADU	53
5.1	Uspořádání interiéru	53
5.2	Průběh natáčení.....	55
5.3	Televizní a internetové vysílání	58
5.4	Mediální prezentace	59
6	ANALÝZA JEDNOTLIVÝCH DÍLŮ	61
6.1	Uvolněte se, prosím	61
6.1.1	14. 1. 2005 – Petr Zimmermann, Tereza Pergnerová, Stanislav Pecka	62
6.1.2	18. 3. 2005 – Iveta Bartošová, Ivan Vodochodský, Marcela Košanová	63

6.2	Show Jana Krause	64
6.2.1	24. 9. 2010 – Miroslav Donutil, Alex Doležalová, Aleš Mrkva	64
6.2.2	2. 12. 2011 – Marek Vašut, Vladivojna La Chia, František Kšáňa	67
6.2.3	14. 12. 2012 – Radek Štěpánek & Tomáš Berdych, Karel Schwarzenberg, Tereza Fajksová	69
6.2.4	10. 5. 2013 – Martin Kraus, Lady Mousellyca, Viral Brothers	71
6.2.5	26. 11. 2014 – Ewa Farna, Patrik Hartl, Alexander Bárta	73
6.2.6	10. 6. 2015 – Andrew H. Schapiro, Taťjana Medvecká, Ladislav Zibura	75
6.2.7	10. 2. 2016 – Zdenka Procházková, Tomáš Čupr, David Hůrka	77
6.2.8	8. 11. 2017 – Ivan Bartoš, Jan Budař, Jiří Žákovský	79
6.3	Souhrnné výsledky	81
	ZÁVĚR	84
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	86
	SEZNAM ZKRATEK	90
	SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ	91
	SEZNAM PŘÍLOH	92

ÚVOD

Moderátor, ale také herec, dramatik, publicista a režisér *Jan Kraus* patří mezi ústřední postavy současného českého showbyznysu. Až po revoluci se mu podařilo prosadit se se svým stylem břitkého a kousavého humoru, který dokázal vhodně uplatnit v roli moderátora jedné z nejoblíbenějších večerních show, jež každý týden přitáhne k obrazovkám na milion diváků.

Tato diplomová práce se zabývá komplexní analýzou *Jana Krause* v rámci jeho zábavného večerního pořadu *Show Jana Krause*. Tento pořad navázal v roce 2010 na svého předchůdce pod názvem *Uvolněte se, prosím* a je doposud v Česku jediným pořadem tohoto formátu, známý jako *Late night shows*.¹ Koncept tohoto pořadu vychází ze specifických schopností síly a energičnosti moderátora, který je zásadní postavou tohoto druhu show a dodává jí potřebný ráz. Z logického hlediska je práce uspořádána do dvou provázaných a navazujících částí.

První část této práce je věnována teoretickému pohledu na samotné moderování, vysvětlení základních pojmů a představení podobných pořadů v Česku i v zahraničí. První kapitola se zabývá vymezením pojmu *Talk show* a stručně představuje teoretický vývoj tohoto formátu v historii. Pochopení tohoto konceptu, který je v rámci mediálního světa poněkud ojedinělý, je nezbytnou součástí pro vnímání vzájemné analogie s praktickou částí této práce. Následující kapitola se zabývá vysvětlením pojmu *mediální dialog*, jeho zasazení do žánru televizní zábavy a v neposlední řadě jeho aplikací v *talk show*. V závěru teoretické části práce je pozornost věnována také publiku, které se v *talk show* stává cílem mediálního dialogu.

Praktická část v první řadě seznámí čtenáře s osobou *Jana Krause* pomocí stručného životopisu a následně je charakterizován jeho způsob projevu a moderování. Prostor je ponechán také pro analýzu vývoje této osobnosti z hlediska času v rámci jeho herecké a moderátorské prezentace. V pořadí pátá kapitola se věnuje struktuře pořadu *Show Jana Krause*, kde je detailně popsán a porovnán průběh natáčení s následným vysíláním v televizi. Poslední kapitola této části je ponechána hloubkové analýze celkem osmi dílů tohoto zábavního pořadu, které by měly porovnat způsob moderování *Jana Krause*

¹ Tento koncept je populární především v Severní Americe

v jednotlivých letech, upozornit na změny v jeho projevu nebo v jeho stylu moderování a fungovat tak jako vhodný materiál pro finální posouzení v závěru této práce.

Cílem této diplomové práce je provést důkladnou analýzu zmíněné show a popsat význam a chování moderátora při této formě zábavy. Dílčím cílem práce je pak nalezení a popis jevů (prvků), které jsou charakteristické pro moderátora *Jana Krause* a které si pravděpodobně moderátor ani neuvědomuje. Stejně tak je ale jejich výskyt těžko vnímatelný i pro diváky tohoto pořadu. Uvedená analýza je provedena formou sledování a vyhodnocování chování moderátora v jednotlivých rozhovorech pomocí jednoduchého formuláře, obsahujícího audio-vizuálně vnímatelné aspekty pořadu.

V souvislosti s tématem a zaměřením této diplomové práce je zhodnocen také celkový projev moderátora, jeho specifické prvky a rétorické schopnosti. Snahou je při zpracování algoritmizovat chování moderátora, reagování na situace a jeho význam v debatě. Výstupem se tak může stát pomyslný návod, jež bude vést čtenáře jednotlivými kroky moderátora při uvádění daného typu televizní show.

TEORETICKÁ ČÁST

1 TALK SHOW

První kapitola se zabývá vymezením pojmu *talk show* v rámci televizního formátu zábavy a představením jednoduchého historického vývoje této formy zábavy. Dostatečný prostor práce je ponechán představení jednotlivých programů tohoto formátu v Česku i v zahraničí. V kapitole je čtenář seznámen s kompletním konceptem zábavního pořadu *Uvolněte se, prosím* a *Show Jana Krause*.

1.1 TELEVIZNÍ ZÁBAVA JAKO ZÁBAVNÁ FUNKCE MÉDIÍ

Zábava z elektronických médií, především prostřednictvím televize, patří mezi nejoblíbenější formy pobavení v dnešním světě. Důvod, proč tomu tak je, je převážně ekonomický (produkční a distribuční náklady jsou rozložením mezi velké množství diváků minimální). Televizní zábava je dále diferenciována na specializovanou zábavu tematicky nastavených vysílacích kanálů a masovou zábavu na plnoformátových kanálech, které poskytují divákovi kompletní programovou nabídku a svým způsobem dodržují tradici původního konceptu stanic.²

1.2 VYMEZENÍ POJMU TALK SHOW

Pojem *talk show*³ podle Encyklopedie praktické žurnalistiky (Osvaldová a kol.) představuje „*Rozhlasový nebo televizní pořad, jehož hlavní součástí je interview s osobnostmi, které jsou předmětem obecného zájmu.*“ Klasická podoba *talk show* (původem ze Severní Ameriky) je obvykle rozhovor s populární nebo známou osobností ze světa politiky, kultury nebo sportu, avšak hostem *talk show* může být i zcela neznámá osobnost. Na rozdíl od klasických televizních besed, které mají obvykle vzdělávací charakter, je dramaturgie a celkové vedení rozhovoru v *talk show* orientované na atraktivitu a zábavnost daného pořadu.⁴

² MUSIL, Josef. *Sociální a mediální komunikace*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. ISBN 978-80-7452-002-0. str. 83

³ Z anglického Talk – mluvit, Show – zábava

⁴ OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha: Libri, 2007. ISBN 978-80-7277-266-7. str. 209

Zábavní pořady *talk show*, kterými se v této práci zabýváme, obvykle předurčují moderátora k roli rétorického vítěze a hosta k roli oběti. Diváci v sále smíchem a potleskem podporují moderátora a jeho snahu co nejvíce potrápiti svého hosta. Hosté při účasti v této show riskují svou často velmi seriózní image, protože moderátor s ní zachází dosti nevybíravě a publikum se baví na jejich účet.⁵

Tyto pořady však nemají publicistický charakter a cílem rozhovoru není vysvětlení daného problému a předání nových informací divákovi. Cílem je zábava a nástrojem je v tomto případě exkluzivita hosta.⁶

1.3 HISTORICKÝ VÝVOJ TALK SHOW

Talk show v podobě a smyslu, jak ji známe dnes, je poměrně novým objevem z 60. let minulého století, který vznikl v Severní Americe, konkrétně ve Spojených státech. První show na podobném principu spontánních rozhovorů se však začaly objevovat v rádiovém vysílání již v letech 20. a brzy tvořily téměř čtvrtinu veškerého rádiového vysílání. Vysílání na principu diskuze se do televize dostalo až v roce 1949 (i když to bylo takřka ihned po jejím vzniku).⁷

Prvním, kdo seznámil diváky s tímto typem pořadu, byl *Joe Franklin*, který začal vysílat svůj pořad v roce 1951 na kanále WJZ-TV. Vzápětí (1954) spustila konkurenční stanice NBC vlastní pořad *The Tonight Show*, která funguje dodnes a je tak světově nejdéle vysílanou *talk show*. Tento primát drží na evropském území irská *The Late Late Show*, jež začala vysílat v roce 1962. Za největší průkopníky tohoto typu zábavy jsou v období 50. a 60. let pak považováni *Arthur Godfrey*, *Dave Garroway*, *Edward R. Murrow*, *Arlene Francis* a *Jack Paar*.

⁵ ČMEJRKOVÁ, Světlá. *Styl mediálních dialogů*. Praha: Academia, 2013. Lingvistika (Academia). ISBN 978-80-200-2267-7. str. 67

⁶ REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7. str. 257

⁷ ERLER, Robert a Bernard TIMBERG. *Talk shows: The History of Television Talk show* [online]. , 8 [cit. 2018-01-23]. Dostupné z:

https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjX0uO44u7YAhWCaRQKHUjDp8QFggxMAE&url=http%3A%2F%2Fwww.athabascau.ca%2Fcourses%2Fcmns%2Fmedialit%2Fmodules%2F12%2FL-04%2Fdocuments%2Ftalk_shows.pdf&usg=AOvVaw0k1JFATQa5fhDYEAd0VRoz . str 4-5

Velký přelom přišel koncem 60. let s příchodem *Johnnyho Carsona*, který předznamenal další vývoj tohoto žánru prostřednictvím své show *The Tonight Show Starring Johnny Carson*. Na rozdíl od svých předchůdců se velmi dobře naučil pohotově reagovat na své hosty a právě on tak nominoval moderátora do role predátora a jeho hosta do pozice bránící se oběti. Právě *Carsona* měla za svůj vzor řada později uznávaných moderátorů *talk show* (v čele s *Davidem Lettermanem*).⁸

V současné době patří večerní *talk show* mezi nejoblíbenější pořady na americkém kontinentě, velký úspěch však mají také v ostatních zemích světa (předně Britské ostrovy, Austrálie nebo Japonsko). V souvislosti s rozvojem technologií se *talk show* pořady přesouvají stále více na internet a je možné je sledovat prostřednictvím blogů.

1.4 NEJZNÁMNĚJŠÍ KONCEPTY TALK SHOW

Pořady *talk show* se v průběhu svého vývoje vyprofilovaly do několika různých podob, které dnes známe. Ty se překvapivě často rozlišují z hlediska vysílacího času, který obvykle specifikuje název dané odnože. Bezpochyby nejznámější (nejčastěji světově používanou) podobou je koncept *Late night show*, kterého po vzoru *Davida Lettermana* využívá i moderátor *Jan Kraus* ve své současné večerní show.

1.4.1 LATE NIGHT TALK SHOW

Koncept *Late night talk shows* (zkráceně také *Late night shows*) patří mezi nejoblíbenější podoby *talk show* v USA, odkud je přejímán v nepozměněné nebo lehce upravené podobě do celého světa. Pořad má svou povahu velmi blízko k variety show a je vysílán v pozdních večerních, téměř nočních hodinách. Celosvětově nejznámějším zástupcem tohoto žánru je *Late Show with David Letterman* (česky *Noční show Davida Lettermana*), vysílaná na kanále CBS od konce srpna 1993 do května 2015. *Late night show* má obvykle ikonickou podobu moderátora, sedícího za masivním stolem, odkud se věnuje diskuzi s hosty nebo ojedinele s publikem. Hosté jsou obvykle uváděni

⁸ TENNANT, Thomas. Talk Isn't Cheap: A Brief History of the TV *Talk show*. *ThoughtCo*. [online]. 1. 7. 2017 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.thoughtco.com/talk-isnt-cheap-a-brief-history-of-the-tv-talk-show-3177025>

a představování po jednom a následně jsou usazeni na široký gauč, který je nejčastěji výrazné (obvykle červené) barvy.

Pořad je svou povahou méně formální a je více zaměřený na zábavu, která vychází z humorně pojatých monologů moderátora k současnému dění ve světě, z rozhovoru s hostem, případně se váže k hudbě nebo filmu. Moderátor pronáší monology nejčastěji pouze na začátku před uvedením hostů, případně na konci a kromě ekonomické, politické nebo sociální situace se v některých případech vyjadřuje i k nejrůznějším kuriozitám.⁹ Součástí vysílání bývá v mnoha podobách této show také kapela, která hrou vyplňuje reklamní přestávky (při živých vysíláních), uvádí hosta nebo vybraným hostům zajišťuje hudební doprovod při jejich uměleckém výstupu.

Tento koncept patří mezi *talk show* bezpochyby k nejúspěšnějším a nejsledovanějším. Důvodem je jednoduchá zábava a těžko popsateľný pocit exkluzivity při sledování daného pořadu, který show dodává pohotový moderátor.

1.4.2 TABLOID TALK SHOW

Pořady označované *Tabloid talk show* jsou do češtiny obvykle překládány jako „*Bulvárni*“ *talk show*, v některých případech je tento koncept považován za odnož *Late night show*.¹⁰ Na rozdíl od výše popsaného pořadu se *Tabloid talk show* vysílají obvykle v denní dobu a cílí zejména na ženské publikum nebo v pozdních nočních hodinách. Mezi pozvanými hosty se často objevují celebrity, politici nebo běžní lidé, kteří seznamují diváky s neobyčejnými senzačními nebo často kontroverzními tématy.^{11 12}

Řada vysílání této show je ovlivněna silnou citovou složkou (převážně ty, vysílané v nočních hodinách), která již několikrát v těchto pořadech vyvolala fyzickou konfrontaci.¹³ Z tohoto důvodu jsou tyto pořady slangově titulovány jako *Trash TV*¹⁴. Pro

⁹ V případě Jana Krause je známý jeho mužsko-ženský a žensko-mužský slovník.

¹⁰ OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha: Libri, 2007. ISBN 978-80-7277-266-7. str. 209

¹¹ Od hostů se očekává, že ke kontroverzi ještě přispějí svými postoji, výroky či chováním.

¹² What is tabloid talk show? *Liquid search* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: http://www.liquisearch.com/what_is_tabloid_talk_show

¹³ Např. v roce 1988 v *talk show* Geraldo došlo při vysílání ke rvačce mezi členy Ku Klux Klanu a neonacisty ve sporu s židovskými aktivisty.

¹⁴ Z anglického Trash - odpadky

pořad je nicméně zcela běžné, že účinkující na sebe křičí a vzájemně se obviňují, koneckonců vypjatou situaci podporuje i moderátor pořadu.¹⁵

Mezi nejznámější pořady tohoto typu patří *The Jerry Springer show*, kterou uvádí bývalý politik na kanále NBC od roku 1991. *Jerry Springer* si v show často libuje ve vyhrocených situacích mezi členy jedné rodiny. Jiným známým příkladem může být *The Oprah Winfrey Show* (známá také pouze jako *Oprah*), která byla vysílána od roku 1986 po dobu 25 let. Na území Česka se tomuto konceptu vzdáleně přibližuje často vypjatý pořad *Michaely Jilkové* pod názvem *Máte slovo*, vysílaný od roku 2008.

1.4.3 BREAKFAST CHAT (EARLY MORNING SHOW)

Koncept ranních show známe i v Česku, patří mezi ně *Snídaně s Novou* na stejnojmenném televizním kanále nebo *Studio 6* ve vysílání *České televize*. Vysílání má obvykle větší délku trvání, během kterého jsou ve studiu prováděny rozhovory s celebritami nebo osobnostmi politiky, hudební vystoupení, sdílení příběhy a zkušenosti běžných lidí nebo prezentovány vlastní nápady. Tyto záběry ze studia jsou v pravidelných intervalech prokládány zpravodajskými souhrny, videoklipy nebo upoutávkami k filmům a nejrůznějším akcím.¹⁶

1.4.4 SUNDAY MORNING TALK SHOW

Tento typ televizního programu se zaměřuje převážně na politická a sociálně ekonomická témata. Název show je odvozen od vysílacího času, který se váže k nedělnímu ránu (9:30). Vzhledem k periodicitě vysílání se pořad obvykle zaměřuje na události proběhlého týdne, které jsou vysílány v podobě reportáží ze záznamu a doplněny předními specialisty na dané téma ve studiu. Moderátor obvykle diskutuje dané téma s jedním nebo dvěma odborníky, ve studiu se obvykle vystřídá čtyři až šest různých hostů. Dialog má profesionální charakter.

¹⁵ RALL, Ted. Trash TV: Insightful and in touch with America. *Baltimore Sun* [online]. 9. 4. 1996 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: http://articles.baltimoresun.com/1996-04-09/news/1996100029_1_ricki-lake-jessy-raphael-airtime

¹⁶ The Best Morning Shows. *Ranker* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.ranker.com/list/best-morning-shows/ranker-tv>

V současné době neexistuje v Česku odpovídající program, obsahově připomíná *Sunday morning talk show* např. Hydepark. Tento typ pořadu je oblíbený a vysílán zejména v anglicky mluvících zemích a ve východní Asii.^{17 18}

1.4.5 AFTERSHOW

Aftershow je speciální formát debaty, který volně vychází ze seriálu nebo jiného televizního programu. Z hlediska vysílacího času obvykle navazuje na tento skončený program, kdy obvykle ústřední postavy děje diskutují s moderátorem jednotlivé situace zachycené v pořadu.

V Česku pořad tohoto formátu neexistuje a pravděpodobně ani existovat nebude kvůli menší cílové skupině (menší počet česky mluvících) a kvůli nižší atraktivnosti lokálních pořadů. Mezi nejznámější programy patří seriály kanálu AMC, v USA *Talking Dead* (diskutuje se pořad *The Walking Dead* – v Česku známý jako *Živí mrtví*), *Talking Bad* (diskutoval se pořad *Breaking Bad* – v Česku *Perníkový táta*), *Thronecast* (diskutoval se pořad *Game of Thrones* – v Česku *Hra o Trůny*) a *After Trek* (diskutuje se pořad *Star Trek: Discovery*).¹⁹

1.5 SVĚTOVÉ TALK SHOW

Tato podkapitola blíže představuje nejznámější světové *talk show*, mezi které patří *Late Show with David Letterman*, *Jimmy Kimmel Live!*, *The Oprah Winfrey Show* a *The Ellen DeGeneres Show*.

1.5.1 LATE SHOW WITH DAVID LETTERMAN

Late Show with David Letterman byla vysílána na kanále CBS od 30. srpna 1993 do 20. května 2015 a je typickým zástupcem *Late night show*. *David Letterman*, podobně jako dříve *Johnny Carson*, dodal této show atraktivní styl a pořad se rychle zařadil mezi

¹⁷ Mezi nejznámější pořady v USA patří *Meet the Press* (moderátor Chuck Todd), *Face the Nation* (moderátor John Dickerson) a jiné

¹⁸ *Sunday Morning Talk show*. *Gutenberg* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: http://www.self.gutenberg.org/articles/eng/Sunday_morning_talk_shows

¹⁹ KELLEY, Seth. TV's Aftershow Phenomenon: From 'Talking Dead' to 'After the Thrones'. *Variety* [online]. 2. 6. 2016 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://variety.com/2016/tv/spotlight/tv-aftershows-talking-dead-after-the-thrones-1201787313/>

nejsledovanější ve Spojených státech. V souvislosti s tím rostla také exkluzivita hostů ve studiu, mezi které se zařadil bývalý prezident USA *Barack Obama* nebo současný prezident *Donald Trump*. Diváci pak na show velmi oceňovali *Lettermanův* ironický, v mnoha případech až sebeironický humor.²⁰

Natáčení pořadu probíhalo v divadle *Eda Sullvina*, na Broadwayi v New Yorku. Mezi identifikační body této show patřil výrazný nahrávací mikrofon, viditelně umístěný na stole, v záběru kamery obvykle mezi moderátorem a jeho hosty. Na stole se také vyskytuje tmavý hrnek se jménem a logem dané show. Specifická je také barva dvou křesel pro hosty (šedá až vojensky zelená), která není v daném prostředí nikterak výrazná. Vysílání začínal *Letterman* čtením svého žebříčku *Top 10* a následně uvedl svého prvního hosta. Po reklamní pauze byl pak uveden druhý host večera.

Před svým působením na televizi *CBS* spolupracoval *David Letterman* s kanálem *NBC*, kde v rozmezí let 1982 a 1993 vysílal svůj obdobný pořad *Late Night with David Letterman*. Z *NBC Letterman* odešel, neboť stanice upřednostnila pro další vysílání komika *Jay Leno*, který show převzal a *Letterman* tak začal nátečet pro *CBS*. Show byla vysílána i v Česku a to televizi *AXN*. Po *Lettermanově* odchodu do důchodu převzal show na stanici *CBS Stephen Colbert*, v souvislosti s touto změnou potkalo vysílací studio i několik úprav – např. odstranění mikrofonu ze stolu, ladění studia do modré barvy, apod.

1.5.2 JIMMY KIMMEL LIVE!

Jimmy Kimmel Live! je podle několika žebříčků v současné době vysílaná a nejvíce oblíbená *talk show* formátu *Late night show* ve Spojených státech. Vysílání probíhá na kanálu *ABC* a přes očekávání (podle názvu) není obvykle vysílána jako přímý přenos. Natáčení probíhá v Los Angeles, Kalifornii v budově *Hollywood Masonic Temple*. *Jimmy Kimmel* se v roli moderátora této show prvně představil 26. ledna 2003 a od té doby vysílá nepřetržitě až dodnes, jde tedy o nejdéle vysílanou show bez přestávky.²¹

²⁰ Late Show with David Letterman. *International Movie Database* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <http://www.imdb.com/title/tt0106053/>

²¹ Jimmy Kimmel Live!. *International Movie Database* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <http://www.imdb.com/title/tt0320037/>

Jimmy Kimmel se se svou show dokázal prosadit především díky tomu, že na rozdíl od ostatních, převážně seriózních moderátorů, je veřejností vnímán více jako vtipálek. Jeho show je prokládána obvykle řadou videí, které navazují nebo doplňují jeho vyjádření, všeobecně je známé také jeho předstírané nepřátelství s *Mattem Damonem*.

1.5.3 THE OPRAH WINFREY SHOW

Pořad *The Oprah Winfrey Show*, známý také pouze jako *Oprah*, je představitelem jiného formátu, známého jako *Tabloid talk show* (viz. kapitola 1.3.2). Vysílání show probíhalo na televizní stanici *ABC* a natáčelo se ve studiích *Harpo* v Chicago, Illinois, a to od 8. září 1986 do 9. září 2011, tedy po dobu 25 let. *The Oprah Winfrey Show* měla tak významný úspěch, že byla vysílána ve 145 zemích světa.²²

Moderátorka *Oprah Winfrey* tento typ *talk show* bezpochyby nejvíce proslavila a za dobu vysílání si získala pozici nejlépe hodnocené *talk show* v americké historii. Ačkoli se jedná v doslovném českém překladu spíše o bulvárně pojatou *talk show* a pořad obsahoval vesměs citlivá, kontroverzní nebo senzační témata, tak moderátorka dokázala emotivním a zároveň lidským podáním dát show zcela jiný rozměr. *Oprah Winfrey* se díky své show velmi rychle stala vlivnou a celosvětově uznávanou celebritou. Z kraje roku 2018 se nechala slyšet, že zvažuje kandidaturu na americkou prezidentku.

1.5.4 THE ELLEN DEGENERES SHOW

Podobně jako předchozí *talk show*, tak i *The Ellen DeGeneres Show*, známá také pouze jako *Ellen*, je řazena do kategorie *Tabloid talk show*. Show je vysílána na kanále *NBC* a natáčení probíhá ve studiu *11 – NBC Studios* v Burbanku, Kalifornii od roku 2003. Pořad moderátorky *Ellen DeGeneresové* získal do konce roku 2017 celkem 59 cen *Daytime Emmy*, čímž překonal i výše uvedený a oblíbený pořad *The Oprah Winfrey Show*.²³

²² The Oprah Winfrey Show. *International Movie Database* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <http://www.imdb.com/title/tt0090493/>

²³ Ellen: The Ellen DeGeneres Show. *International Movie Database* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <http://www.imdb.com/title/tt0379623/>

Moderátorka pořadu *Ellen DeGenersová* sází na rozdíl od *Oprah* ve své show na vtip než na vážnost situace a tím dokázala zaujmout širší spektrum diváků. V porovnání s většinou jiných moderátorů si hosté *Ellen* také nepřipadají v její show jako oběti senzace chtivé moderátorky a mohou volně debatovat na dané téma, což přispívá k uvolněné atmosféře. Hosté ani moderátorka nemají problém si během vysílání ze sebe udělat díky dané situaci navzájem legraci.

1.6 ČESKÉ TALK SHOW

Tato podkapitola se zabývá představením nejznámějších českých *talk show*. Tou nejoblíbenější je v současné době bezpochyby *Show Jana Krause*, která jako jediný pořad takřka zcela kopíruje americký formát *Late Night Show* programů a sám moderátor se při vzniku pořadu (tehdy ještě pod názvem *Uvolněte se, prosím*) inspiroval zahraničním vysíláním show *Davida Lettermana*.

Z hlediska časové souslednosti je tak nejprve detailněji představen pořad *Uvolněte se, prosím*, na který následně naváže představení programu *Show Jana Krause*. Prostor je v kapitole ponechán i jiným televizním pořadům, které je možné zařadit do žánru *talk show*. Mezi ty patří pořady *Všechnopárty*, *Na plovárně*, *Mr. GS* nebo dříve velmi oblíbený pořad *Nikdo není dokonalý*.

1.6.1 UVOLNĚTE SE, PROSÍM

Pořad pod názvem *Uvolněte se, prosím* se stal první *talk show* v Česku, která převzala americký formát oblíbených *Late night show*, které se tou dobou již běžně vysílaly v západní Evropě nebo ve východní Asii. Pořad byl vysílán na hlavním programu České televize (ČT1) a to od 19. listopadu 2004 do 25. června 2010. Moderátorem show se stal uznávaný filmový herec *Jan Kraus*, který se díky svému suchému humoru dokázal v daném typu show velmi rychle prosadit. Natáčení představení probíhalo v pražském divadle *Ponec*, kde diváci sledovali zhruba 90 minut dlouhé představení. To bylo následně pro potřeby televize sestříháno na 30 minut.²⁴

²⁴ Uvolněte se, prosím: TV Pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/221933-uvolnete-se-prosim/prehled/>

Součástí jednoho představení byly obvykle tři vzájemně nezávislí hosté.²⁵ První dva hosté byli obvykle veřejně známé osobnosti ze světa politiky, sportu, kultury nebo vědy, zatímco poslední, třetí host byl zajímavý nebo něčím unikátní a byl selektován z řad široké veřejnosti. Často se jednalo o sběratele atypických předmětů, vyznavače netradičních koníčků, neznámé světové rekordmany či účastníky nejrůznějších (neznámých) světových soutěží. Celá *talk show* pak měla svůj tradiční neformální charakter a jednotlivé díly neměly dané téma, protože to vycházelo až z rozhovoru hostů s moderátorem.

Ústřední postavou pořadu po dobu jeho vysílání však nebyli diváci ani hosté, ale moderátor Jan *Kraus*. Ten byl oceňován pro svou pohotovost, schopnost pružně reagovat na hosty a dobře bavit diváky. Svým útočným způsobem vedení rozhovoru pak často dokázal ze svých hostů dostat odpovědi, které by za normálních okolností nebyli schopni uvést. Avšak v několika případech byl za svou neochotu naslouchat hostům kritizován, a to jak veřejností, tak i Radou ČT.

Pořad byl přesto velmi úspěšný a v roce 2006 mu byla udělena cena *Týtý* za *nejlepší pořad* předchozího roku, v následujících dvou letech se umístil v kategorii *Nejlepší pořad* dvakrát na druhém místě. Speciální díl pořadu byl odvysílán 11. 9. 2009, který se natáčel částečně v Londýně a ve kterém *Jan Kraus* hovořil se slavným zachráncem až 669 židovských dětí z okupovaného Československa, *Sirem Nicholasem Wintonem* k příležitosti jeho stých narozenin. Součástí tohoto speciálního dílu byla také nahrávka z Wintonova vlaku, kterým děti cestovaly a kde *Jan Kraus* následně vyzpovídal tři z těchto dětí.²⁶

Úvodní proslovy *talk show* měly ze začátku vysílání v roce 2004 spíše zábavní charakter, nicméně postupem času se staly spíše politickými či angažovanými. Samotný pořad byl místy ovlivněn subjektivním pocitem či náladou moderátora a viditelně nerovným způsobem přistupoval také k hostům, kdy se výrazně lišil styl debaty s umělci, kteří byli moderátorem ke zdi tlačeni daleko méně, a styl debaty s hosty jiných profesí

²⁵ Zcela ojediněle se stávalo, že show navštívila dvojice celebrit, které se prosadily ve světě šoubyznysu společně, nebo spolupracovali v rámci stejného oboru.

²⁶ Konkrétně se jednalo o Ruth Hálovou, Hanu Kleinerovou a Věru Gissingovou.

(především politiky), ke kterým přistupoval značně různějším způsobem. I z těchto důvodů klesala sledovanost pořadu a na základě analytických výzkumů i úroveň nabízené zábavy.

Tyto problémy vnímala i *Česká televize*, která se v čele s Radou ČT dostala do konfliktu se samotným *Janem Krausem*, když kritizovala rozhovory s některými jeho hosty. První problémy přišli po vysílání 17. 6. 2005, kde byl hostem předseda vlády ČR *Jiří Paroubek*, kterého *Jan Kraus* takřka nepustil k vyjádření vlastního názoru a po celou dobu byl host moderátorem utlačován. Dalším konfliktem byl rozhovor z 3. 4. 2009 s tehdejší místopředsedkyní *Strany zelených Kateřinou Jacques*, která nedokázala v show vysvětlit pojem biomasa a rozhovor z 6. 3. 2009 s primátorkou města Chomutov *Ivanou Řápkovou*. Oba díly byly následně programovou ředitelkou z politických důvodů staženy z letního vysílání reprízy. 16. 10. 2009 ve svém vysílání *Jan Kraus* ponechal podle Rady České televizi příliš velký prostor zpěvačce *Heleně Vondráčkové* k vyjádření o sporu s jinou zpěvačkou – *Martou Kubišovou*, která neměla možnost na obvinění jakkoli reagovat.

Výše uvedené spory vedly k tomu, že se *Jan Kraus* rozhodl o ukončení spolupráce s *Českou televizí*, což oznámil koncem května 2010.²⁷ Poslední díl show byl vysílán 25. 6. 2010 a jejím hostem byl tehdejší premiér *Jan Fischer*. V létě roku 2010 se *Jan Kraus* domluvil na další spolupráci s televizí *Prima*, kde na podzim uvedl svůj pořad *Show Jana Krause*.

1.6.2 SHOW JANA KRAUSE

Pořad *Show Jana Krause* se na obrazovkách televize *Prima* prvně objevil 3. 9. 2010 a volně navázal na svého předchůdce. Pořad nadále moderuje *Jan Kraus*, který zachoval původní koncept pořadu se třemi hosty a bez daného tématu, avšak prodloužil délku stopáže pro televizní vysílání na 48 minut. Změnilo se také místo natáčení, které nově probíhá v pražském divadle *Archa* na Novém Městě. Vzhledem k tomu, že hloubkovou

²⁷ Na obranu ČT je důležité upozornit, že program byl vysílán ve veřejnoprávní televizi, která musí být po těchto stránkách vyvážená a zcela nezávislá.

analýzou pořadu se zabývá celá praktická část práce, nebude pořadu na tomto místě ponechán větší prostor.²⁸

1.6.3 VŠECHNOPÁRTY

Moderátorem zábavní *talk show Všechnopárty* je Karel Šíp, který uvádí pořad již od roku 2005 a v současné době je na programu České televize vysílána již 13. řada této *talk show*. Původní koncept zahrnoval nastavení nosného tématu, na základě kterého byli i vybráni dva až tři hosté pro natáčení, v současné době se ale tento prvek propojení v show objevuje již čistě sporadicky a show se účastní standardně tři hosté – umělci, sportovci nebo specialisté ve svých oborech. Politici se v *talk show* vyskytují výjimečně a obvykle pouze zastávají svou původní profesi²⁹. Natáčení probíhá v *Divadle Semafor* v Dejvicích a současná délka jednoho vysílaného dílu je 52 minut, prodloužena byla v říjnu 2014. Svou popularitou a sledovaností je *talk show* srovnatelná se *Show Jana Krause*. Pořad je divácky oblíbený pro inteligentnější pojetí humoru a znalého moderátora Karla Šípa.³⁰

Na rozdíl od *Show Jana Krause* se nejedná o klasický koncept *Late night show*, neboť součástí *talk show* je nosné téma, kterému je přizpůsobena selekce účastníků. Výrazným rozdílem je také menší zasahování do rozhovoru ze strany Karla Šípa, který ponechává více prostoru svým hostům. Ti s ním diskutují o dané problematice, často humornou a zábavnou formou. Vtip potom nevychází z ponížení či zesměšnění hostů pořadu, ale ze situace nebo daného tématu.

1.6.4 NA PLOVÁRNĚ

Televizní *talk show Na plovárně* je součástí vysílání České televize již od roku 1998 a v současné době je třetí nejoblíbenější *talk show* v Česku. Název pořadu vznikl z původní lokality natáčení na *Občanské Plovárně*, teprve později došlo k přesunu na

²⁸ Show Jana Krause: TV Pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/282571-show-jana-krause/prehled/>

²⁹ Např. muzikant František Ringo Čech, slovenský herec Milan Kňažko nebo herec, režisér a spisovatel Martin Stropnický

³⁰ Všechnopárty: TV Pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/241692-vsechnoparty/prehled/>

nové natáčecí místo do *Klubu Avion* v pražských Holešovicích.³¹ Moderátorem pořadu je významná osobnost České televize Marek Eben. Během natáčení nejsou přítomni diváci (nejedná se tak o klasický koncept *talk show*) a sestřižená verze pořadu pro televizi nabízí 25 minut dlouhý záznam. Na celém pořadu je nejzajímavější, že se nejedná o bulvární ani investigativní žurnalistiku, ale o klidné povídání se zajímavými lidmi.³²

Mezi hosty pořadu se vyskytují ta nejvýznamnější světová jména z nejrůznějších oborů, ovšem nikdy nejsou zváni politici (resp. současní politici). Rozhovoru s *Markem Ebenem* se tak doposud zúčastnili např. miliardář *Bill Gates*, bývalá americká ministryně zahraničních věcí *Madeilene Albright*, běžec *Usain Bolt*, horolezec *Reinhold Messner*, tenistka *Martina Navrátilová*, herci *Antonio Banderas*, *Robert Redford* či *Uma Thurman*, duchovní *14. Dalajláma*, kapela *Genesis*, zpěvák *Ian Anderson* nebo kytarista *B. B. King*. Mezi hosty pořadu se často objevují osobnosti *Mezinárodního filmového festivalu* v Karlových Varech, kde *Marek Eben* jako televizní zpravodaj a moderátor předních akcí také působí.

Pořad je koncipován jako příjemný dialog dvou osobností a je typický svou klidnou neformální atmosférou, kdy jsou moderátor a jeho host usazeni v křeslech u jednoho stolu. Moderátor *Marek Eben* je charakteristický svým profesionálním a seriózním vystupováním, vysokou inteligenční úrovní rozhovoru a laskavým humorem. Moderátor klade v pořadu svému hostovi taktní připravené otázky a podněcuje jej k hovoru, nikdy jej nepřerušuje. Své hosty nechává *Marek Eben* vždy vyniknout a sám sebe situuje spíše do role posluchače než moderátora. Host má možnost diskuzi s moderátorem korigovat a může tak zcela vyniknout jeho osobnost.

Zajímavostí je, že při účasti zahraničních hostů vede svůj dialog *Marek Eben* v angličtině, avšak televizním divákům je promítána dabovaná verze rozhovoru.

³¹ Natáčení však ve výjimečných případech probíhá i na jiných lokalitách, vyhovuje-li to více povaze hostů nebo jejich časové vytíženosti.

³² Na plovárně: TV Pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/189581-na-plovarne/prehled/>

1.6.5 MR. GS

Při spuštění pořadu *Mr. GS* s moderátorskou dvojicí *Richardem Genzerem* a *Michalem Suchánkem* v roce 2008 si televizní stanice *Nova* slibovala velký úspěch a plnou konkurenceschopnost oblíbenému pořadu *Uvolněte se, prosím*. Zhruba hodinová představení, která byla pro potřeby televize zkrácena na 27 minut se natáčela ve studiích televize a do pořadu byli zváni dva hosté.³³

Cílem pořadu, který se vysílal do roku 2011, bylo spojit koncept populární seriózní *talk show* (např. *Letterman*, *Kraus*) s vtipnější a uvolněnou verzí pořadu (např. *Jimmy Kimmel*, *Ellen*) prostřednictvím dvou oblíbených a veřejnosti dobře známých herců, komiků. Problém se však vyskytl právě v tomto zdvojení moderátorské funkce, která tak podvědomě vyvolávala vyšší tlak na osamocенého hosta a moderátoři se zároveň dokázali dobře bavit i bez jeho účasti v rozhovoru tím, že na sebe strhli veškerou pozornost. Pořad zároveň nedisponoval žádným nosným tématem, kterým by se moderátoři řídili nebo usměrňovali debatu a častá byla i prázdnota vedených dialogů s hosty. V neposlední řadě se prostředí natáčení výrazně vzdalovalo pódiu, které je pro pořady *Late night show* typické, a scéna tak působila spíše nevkusně.

Výrazně častěji se v *talk show* objevovaly také video vstupy (často i staršího data pořizování), které daným způsobem charakterizovali hosta a jeho působení.³⁴ Ve výsledku pořad působil jako slabý odvar *Show Jana Krause*, který se ale výrazně vzdaloval inteligentní televizní zábavě, s čímž klesala i jeho sledovanost, a proto bylo jeho vysílání v roce 2011 původně přerušeno a po několika měsících definitivně ukončeno.

1.6.6 TGM: TALKSHOW GENI A MÍŠI

Krátce po zrušení pořadu *Mr. GS* na televizní stanici *Nova* se oba moderátoři dohodli na další spolupráci na kanálu *Prima*, kde se v roce 2011 představili společně s *Ondřejem Sokolem*³⁵ a *Igorem Chmelou* v improvizáční show *Partička*. O tři roky později pak *Richard Genzer* a *Michal Suchánek* společně uvedli novou verzi *Late night show* pod

³³ Mr. GS: TV Pořad *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/239814-mr-gs/prehled/>

³⁴ Reálně měla tato videa za cíl spíše říct divákům čím je (ev. byl) tento host známý.

³⁵ *Ondřej Sokol* již dříve působil jako režisér pořadů *Tele tele* a *Mr. GS*, ve kterých oba herci vystupovali.

názvem *TGM: Talkshow Geni a Miši*, která svou scénou (masivní stůl, gauč, noční město v pozadí, atp.) a vhodněji oblečenými moderátory připomínala seriózní pořad již daleko více než předchozí verze pořadu. Natáčelo se ve studiích televize *Prima* a v jednom 50 minutovém dílu byli představeni dva až tři hosté. Show svými živými vstupy doplňoval *Ondřej Sokol* (jako režisér) ze zákulisí.³⁶

Výsledná podoba pořadu, bohužel, nepřinesla zlepšení proti původní verzi na televizi Nova, spíše naopak. Hostovi byla věnována ještě menší pozornost a možnost projevu než v předchozí verzi pořadu a v pozici moderátora pořadu nyní vystupovali hned tři osoby (včetně *Ondřeje Sokola*), kteří tvořili show spíše pro sebe. Vtipnost situací pak nevyvolávaly poznámky moderátora (jako je běžné v *Show Jana Krause*), ale obvykle historiky hostů nebo dialog moderátorů. Často byla jako *vrchol nevkusy* kritiky nazývána hra *Udrž tekutinu*, kde po sobě moderátor *Michal Suchánek* a pozvaný host prskali vodu. Pořad byl velmi neúspěšný a natočeno bylo jen 16 dílů.

1.6.7 SHOW LEOŠE MAREŠE

Po neúspěchu *TGM: Talkshow Geni a Miši* se televize *Prima* rozhodla o změnu celého konceptu a převzala projekt, který se původně natáčel pro *Mňam TV*. Do moderátorského křesla se v roce 2015 posadil herec, moderátor a zpěvák *Leoš Mareš*. Prostředí bylo zároveň ještě více stylizováno do amerického vzoru včetně pozdního vysílacího času a sám *Leoš Mareš* se do značné míry inspiroval pořadem *The Tonight Show Starring Jimmy Fallon*. Podobně jako v předchozím případě doplňovali show časté video vstupy, v tomto případě *Patrika Hezuckého* a součástí show byly také hry.³⁷

Leoš Mareš se ve spolupráci s producentem pořadu (*Pál Milkovics*) pokusil o co nejpřesnější kopii amerických verzí *Late night show*, kterou ale televize *Prima* zařadila do velmi pozdního a neatraktivního vysílacího času. Ačkoliv první díly show působily velmi křečovitě, až amatérsky, tak jejich kvalita postupem času rostla a úroveň televizní

³⁶ TGM: Talkshow Geni a Miši: TV pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/383012-tgm-talkshow-geni-a-misi/komentare/>

³⁷ Show Leoše Mareše: TV Pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/67552-show-leose-marese/komentare/>

zábavy byla vyšší než v případě obou *talk show* Richarda Genzra a Michala Suchánka. Dojem z pořadu pak kazila až přílišná spousta her.

Na konci roku 2015 se producent *Show Leoše Mareše* nedohodl na nových podmínkách s televizí *Prima* a bylo rozhodnuto o takřka okamžitém přemístění pořadu na *TV Barrandov*. Takřka vzápětí se vyskytla řada administrativních problémů, které plynulému přesunu pořadu zabránovaly a na nově natočené díly³⁸ se čekalo více než měsíc. V polovině prosince vyšly najevo finanční problémy daného projektu a jeho přesun pořadu včetně uvedení nových, již natočených dílů, byl odložen na neurčito.³⁹

1.6.8 NIKDO NENÍ DOKONALÝ

Televizní *talk show Nikdo není dokonalý* byla jedním z prvních úspěšných pořadů tohoto formátu v Česku, její vysílání začalo v roce 1998 na televizním programu *Prima* a pořad byl vysílán do roku 2007, kdy došlo k jeho přerušení. Opakovaně byl spuštěn na krátkou dobu mezi roky 2010 a 2013. Moderátorem pořadu byl v obou případech *Jiří Krampol* (ačkoli měl pořadem původně provázet *Josef Laufer*), který v *talk show* diskutoval se dvěma pozvanými hosty. Tito hosté prokládali svou diskuzi s moderátorem tím, že tipovali počet správných odpovědí na vybranou otázku. Jeden vysílaný díl měl zhruba 60 minut, natáčení probíhalo na různých místech, mezi která patří kulturní centrum *Jupiter Club* ve Velkém Meziříčí nebo pražské kino *Ořechovka*, kde se natáčely poslední nové díly.⁴⁰

1.6.9 BANÁNOVÉ RYBIČKY

Talk show Banánové rybičky byla divácky velmi oblíbená a na hlavním programu České televize ji bylo možné sledovat v letech 1999 až 2007. Zábavnou *talk show* moderovala spisovatelka, scénáristka a publicistka *Halina Pawlovská* a jednotlivé díly měly svůj podtitul „*jak přežít* (substantivní vazbu)“, a později i volnější „*jak* (infinitivní

³⁸ Celkem bylo odvysíláno 32 z 37 natočených dílů.

³⁹ SPÁČILOVÁ, Mirka. Producent Show Leoše Mareše přiznal chyby a dluhy, ale nevzdává se. *IDnes.cz* [online]. 10. 12. 2015 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/show-leose-marese-0zs-/filmvideo.aspx?c=A151210_220256_filmvideo_spm

⁴⁰ *Nikdo není dokonalý: TV Pořad. Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/227024-nikdo-neni-dokonalý/prehled/>

vazba)“. Moderátorka diskutovala na zvolené téma s dvojicí hostů. Pořad několikrát získal divácké ceny TýTý v kategorii *Pořad roku* (2000, 2001, 2002). Natáčení probíhalo ve studiu ČT v Brně a délka jednoho dílu dosahovala 30 minut.⁴¹

1.6.10 JINÉ POŘADY

Mezi další známější televizní pořady, které byly v Česku vysílány (případně jsou stále vysílány) a je možné je zařadit do kategorie *talk show*, patří např. *Krásný ztráty*, *Trní*, *Úsměvy*, *Áčko*, *V Luftě* nebo *Noc s Andělem*. Nesmíme však zapomenout na rostoucí vliv internetového vysílání, kde se různé pořady pomalu snaží profilovat do podoby klasických televizních *talk show* (např. starší díly *One Man Show*).⁴²

1.7 ZAPŮSOBENÍ V TELEVIZNÍM VYSÍLÁNÍ

Tato podkapitola se zabývá motivací pomocí programu televize, ekonomických aspektů a tvůrců televizních pořadů, jejichž cílem je zapůsobení na publikum. To se v případě televizního vysílání nachází především u televizních obrazovek a na rozdíl od divadelních pódii není kontakt s diváky přímo zprostředkovaný a pro tvůrce je směrodatné zjišťovat úspěšnost pořadu pomocí sledovanosti.

Komerční televize se snaží zaujmout své diváky čistě z ekonomických důvodů, neboť se jako typický ekonomický subjekt v soukromé sféře snaží o maximalizaci svého zisku. S rostoucí kvalitou pořadu roste divácká sledovanost, a tedy i atraktivnost daného vysílacího času pro reklamní partnery, kteří budou ochotni při takto výrazném dosahu vynaložit vyšší náklady na investici do propagace formou video-spotů během vysílání. Tento fakt je umocněn rozšířením oficiálních video archivů, kde je možné pořady zhlédnout dodatečně při časové indispozici či kolizi.⁴³ Je důležité pamatovat, že hlavním kritériem pro měření úspěšnosti televizního pořadu zůstává divácká sledovanost.⁴⁴

⁴¹ Banánové rybičky: TV Pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/252586-bananove-rybicky/prehled/>

⁴² Žebříček TV *talk show*: TV Pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: https://www.csfd.cz/zebricky/specificky-vyber/?type=4&origin=1&genre=34&year_from=1990&year_to=&actor=&director=&ok=Zobrazit&form_charts&show=complete

⁴³ Často je pak zajímavé sledovat preferenční chování spotřebitele při volbě sledovaného pořadu.

⁴⁴ HUDSKÝ, Aleš. Televize hledají cesty, jak zaujmout. *E15* [online]. 28. 7. 2012 [cit. 2018-01-30]. Dostupné z: <http://media.e15.cz/special/televize-hledaji-cesty-jak-zaujmout-83501>

2 MEDIÁLNÍ DIALOG

Kapitola je ve svém plném rozsahu věnována vymezení, charakteristice a popisu pojmu *Mediální dialog*, který je klíčovým pojmem této diplomové práce. Ten je v její první části definován a blíže vysvětlen. Větší pozornost je v kapitole věnována také jednotlivým stranám mediálního dialogu, tedy moderátoru a hostovi.

2.1 VYMEZENÍ POJMU

Dialog můžeme vnímat jako kontakt či rozmluvu dvou osob či postav a jejich výměnu názorů a je charakteristickým znakem v publicistice, kde se využívá především v *interview* nebo reportáži.⁴⁵ Mediální dialog pochopitelně vychází z klasického rozhovoru dvou osob, avšak je jeho institucionalizovanou formou. Na rozdíl od typického mechanismu střídání mluvčích je v této formě dialog regulován ze strany moderátora, který uděluje slovo hostovi či hostům, kteří čekají, až budou moci k dané problematice mluvit. Charakteristické je také jednostranné kladení otázek ze strany moderátora, který ze své pozice určuje také rozsah či hloubku dané otázky, zatímco od hosta se očekává pouze odpověď na danou otázku.⁴⁶

Nejčastějším případem mediálního dialogu je bezpochyby *interview* (anglicky = schůzka, rozhovor), který můžeme definovat, jako cílenou výměnu názorů, otázek a odpovědí nebo obecně rozhovor. V prostředí televize jej chápeme jako žánr, který svou povahou spadá do zpravodajství, ale zároveň i do publicistiky. Rozhovor je vysílán v přímém přenosu (*live*) nebo předem natočený a sestříhaný, což je pro *talk show* (včetně *Show Jana Krause*) typické.⁴⁷

Pojem mediální dialog představuje přední komunikační prvek, na základě kterého se tvoří ráz rozhovorů ve zkoumané *Show Jana Krause*.

⁴⁵ OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha: Libri, 2007. ISBN 978-80-7277-266-7. str. 50

⁴⁶ ČMEJRKOVÁ, Světlá. *Styl mediálních dialogů*. Praha: Academia, 2013. Lingvistika (Academia). ISBN 978-80-200-2267-7. str. 9

⁴⁷ OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha: Libri, 2007. ISBN 978-80-7277-266-7. str. 93

2.2 TYPOLOGIE MEDIÁLNÍCH DIALOGŮ

Mediální dialogy je možné klasifikovat na základě řady různých kritérií, které se vzájemně prolínají. Pro potřeby tohoto typu práce se budeme zabývat pouze klasifikací institucionálního typu mediálních dialogů.⁴⁸ Velmi jednoduchá je klasifikace z hlediska počtu účastníků a jejich významnosti v daném dialogu, neboť je výrazný rozdíl, pokud s moderátorem hovoří čistě jeden host, nebo pokud musí host reagovat zároveň na námítky druhého hosta – obvykle svého oponenta. Zcela jiným případem pak je, pokud jej tento host naopak doplňuje, nebo pokud je role oponenta přenechána divákům přítomným při natáčení. Počet a vzájemný vztah účastníků pak determinuje styl a průběh dialogu.

Jinou možností, jak členit jednotlivé typy mediálních dialogů, je kategorizace na základě tématu a účelu daného rozhovoru, kde se můžeme setkat s informativními rozhovory, ve kterých mediální dialog mezi moderátorem a hostem slouží jako prostředek pro sdělení informací, další skupinu představují politické duely, kde se v daleko větší míře využívá kontroverznosti a interakčního napětí a poslední skupinu nazýváme jako zábavné dialogy, pod kterými si lze představit jednotlivé typy zábavných *talk show*.⁴⁹

2.2.1 INFORMATIVNÍ ROZHOVORY

V informativní rozhovoru klade moderátor otázku odborníkovi v daném oboru s cílem podat divákovi specifickou informaci. Tento typ rozhovorů je charakteristický pro řadu současných pořadů, ale také pro zpravodajství. Při informativním rozhovoru není nezbytná osobní účast hosta ve studiu, často se využívá telefonického nebo audiovizuálního spojení s hostem, který se nachází ve zcela odlišné lokalitě.

Tato forma vedení rozhovoru se obvykle vyznačuje formálnějším projevem na straně hosta, který v tomto případě vystupuje v dominantnější roli, zatímco moderátor plní spíše funkci posluchače. Host se v tomto případě drží tématu dané otázky a poskytuje ze svého hlediska relevantní informace, které jsou svým způsobem atraktivní pro diváka pořadu.

⁴⁸ Účastníci tohoto typu diskuze nevystupují v roli moderátora zastupujícího danou instituci.

⁴⁹ ČMEJRKOVÁ, Světlá. *Styl mediálních dialogů*. Praha: Academia, 2013. Lingvistika (Academia). ISBN 978-80-200-2267-7. str. 9

Host v případě tohoto typu rozhovoru částečně přebírá moc ze strany moderátora a v otevřených otázkách se snaží rozhovor částečně vést svým směrem.⁵⁰

Je vhodné na tomto místě upozornit, že jisté parametry informativního rozhovoru lze nalézt i ve výše analyzovaném pořadu *Marka Ebena Na plovárně*.

2.2.2 POLITICKÉ DUELY

Politické duely jsou známé svou častou „vyostřeností“ mezi zastánci jednotlivých názorů, které jejich oponent obvykle ze zásady odmítá. Záměrem obou přítomných politiků je konfrontovat svého oponenta s cílem získat preferenční politické body a zaujmout svými názory podporovatele protivníka. V obecné rovině funguje politický dialog stále jako zdroj informací a informovanost je tak jeho primární funkcí. Důležité je pro hosty politických duelů podávat informace lehkou a humornou formou – jak uvádí *Orgoňová*, baví diváka do jisté míry se obvykle vyplatí, protože se tímto způsobem stimuluje jeho emocionální zaangażovanost.⁵¹

Moderátor v tomto typu mediálního dialogu již zcela drží moc ve svých rukou a v případě zachování objektivity se snaží podat divákům názory obou politiků ve stejné rovině. Zároveň se snaží o získání konkrétní odpovědi svých hostů a usměrňuje téma diskuze svým zasahováním do monologů jednotlivých stran. To ovšem nic nemění na tom, že se moderátor snaží o vyhrocení protichůdných postojů obou hostů, neboť zajímavost televizního rozhovoru roste právě s kontroverzí účastníků.

Hosté jsou v mnoha případech nuceni své odpovědi pronášet rozkouskovaně, neboť jsou přerušováni otázkami (resp. podotázkami) moderátora a k tomu jsou konfrontováni svým politickým oponentem v debatě. Typickým příkladem jsou politické duely České televize, mezi které patří např. *Události, komentáře* nebo *Otázky Václava Moravce*.⁵²

⁵⁰ ČMEJRKOVÁ, Světlá. *Styl mediálních dialogů*. Praha: Academia, 2013. Lingvistika (Academia). ISBN 978-80-200-2267-7. str. 47-57

⁵¹ ORGOŇOVÁ, Oľga a Alena BOHUNICKÁ. *Jazyk a komunikácia v súvislostiach*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2007. ISBN 80-223-2023-4. str. 107

⁵² ČMEJRKOVÁ, Světlá. *Styl mediálních dialogů*. Praha: Academia, 2013. Lingvistika (Academia). ISBN 978-80-200-2267-7. str. 57-64

2.2.3 ZÁBAVNÍ DIALOGY

Ačkoli to není diváky vnímáno, takřka veškeré v médiích uvedené dialogy mají svůj záměr svým způsobem pobavit, a to i ty, jejichž hlavním účelem je diváka informovat nebo poučit. Jak je uvedeno v kapitole 1.1, televize plní v dnešním světě především funkci zábavného zobrazení různých skutečností a to bez ohledu na předmět zobrazení nebo úhel pohledu. Základním předpokladem televizního vysílání tak je dodat divákovi pocit zábavy a potěšení.

Postupem času se na televizních obrazovkách vyvinula zcela nová forma dialogů, která pozbývala objektivní informace⁵³ a sdělovací funkce byla utlumena ve prospěch jejich kontaktní funkce, avšak také funkce metajazykové či poetické. Tento formát televizní zábavy je charakteristický pro některé druhy *talk show* (mezi které patří i *Show Jana Krause*) a nebo pro vybrané typy tzv. blábolivých dialogů, které si v současné době získávají v médiích značnou popularitu.⁵⁴

Talk show

Pořadům typu *talk show* se věnovala celá první kapitola této práce, a proto jsou shrnuty pouze základní aspekty této formy zábavy. Moderátor si v těchto pořadech obvykle pohrává s hostem jako kočka s myší a pokud host dostane šanci na dílčí úspěch, tak mu je obvykle vzápětí sebrána.

Moderátor využívá nejrůznějších prostředků komunikace pro znejistění hosta a poškození jeho image. Běžně zpochybňuje tvrzení druhé strany, obchází výroky, chytá za slovo, paroduje výroky tázavou intonací nebo se snaží nalézt komický potenciál pronesených slov. Je však vhodné zmínit, že uvedené prvky nejsou charakteristické pro všechny typy *talk show*, nicméně ne každá *talk show* je primárně koncipována jako zábavný dialog.⁵⁵

⁵³ Toto označení je však relativní, neboť rozhovory přináší informace o rétorický a prezentačních schopnostech moderátora nebo o identitě hosta, který vychází ze specificky vedeného rozhovoru.

⁵⁴ ČMEJRKOVÁ, Světa. *Styl mediálních dialogů*. Praha: Academia, 2013. Lingvistika (Academia). ISBN 978-80-200-2267-7. str. 66

⁵⁵ Např. již výše uvedená *talk show* Marka Ebena *Na plovárně*.

Blábolivé rozhovory

Blábolivé rozhovory jsou většinou využívány jako výplň časové prodlevy v delším zpravodajství nebo v nejrůznějších typech *talk show*. Klasickým případem pro tento typ komunikace jsou *Early morning shows* (resp. *Breakfast chats*), tedy ranní vysílací studia, ve kterých si moderátoři předávají slovo a používáním blábolivých rozhovorů vyplňují mezičas mezi dvěma „navazujícími“ programy. Tyto rozhovory mají vždy neformální charakter.⁵⁶

Pro potřeby této práce je níže uvedena ukázka tohoto typu rozhovoru z ranního pořadu veřejnoprávní televize, kdy moderátor a moderátorka pořadu vyhlašují diváckou soutěž:

- „*Můžeš!*“
- „*E-e*“ a odmítavě vrtí hlavou, protože snídá buchtu.
- „*Tak já to udělám, protože ty máš plnou pusou buchtu, jo.*“ Přitom se směje na moderátorku a požvukuje si, jak musí být dobrá.
- „*Pardón.*“ Říká moderátorka omluvně, ale stále s plnou pusou buchtu.
- Nechápatě vrtí hlavou a ujímá se slova: „*Tak, každopádně máme tady soutěž, kterou Monička přečte...*“⁵⁷

2.3 MEDIÁLNÍ DIALOG JAKO NÁSTROJ TELEVIZNÍ ZÁBAVY

Analogii se současnou podobou mediálního dialogu je možné dohledat již ve starověkém Římě, kde se občané města bavili gladiátorskými zápasy. Jejich návštěva této formy zábavy odkazovala na jejich zájem shlédnout vypjaté a ostré souboje či konflikty, což je, ačkoli v poněkud jiném slova smyslu, podstatou dnešní televizní zábavy.

Postupem času se právě tímto způsobem vyvinul a začal profilovat tento žánr televizní zábavy. V literatuře se tento oblíbený druh mediální zábavy začal vyskytovat pod označením *infotainment*, což je složení anglických výrazů *information* a *entertainment*.⁵⁸

⁵⁶ ČMEJRKOVÁ, Světlá. *Styl mediálních dialogů*. Praha: Academia, 2013. Lingvistika (Academia). ISBN 978-80-200-2267-7. str. 67-73

⁵⁷ MUSIL, Jan a Monika BRYNDZÁKOVÁ. *Dobré ráno s jedničkou*. Praha, Kavčí Hory: TV ČT1, 17. 8. 2011

⁵⁸ Information = Informace, Entertainment = Zábava

Vzhledem k tomu, že na televizních obrazovkách nedocházelo, podobně jako v gladiátorské aréně, k výraznějším konfliktům, začal se v rozhovorech často objevovat konfrontační charakter, který tento chybějící prvek zcela ideálně substituoval a zároveň měl výrazný vliv na růst oblíbenosti tohoto typu zábavy.

V důsledku těchto skutečností pak vzniklo nové označení *confrontainment*, které vychází z výrazů *confrontation*⁵⁹ a *entertainment* a které je dnešními pořady typu *Late night talk show* názorně demonstrováno.

2.4 JAZYKOVÁ ÚROVEŇ MEDIÁLNÍHO DIALOGU

Televizní debaty je v oblasti dodržování spisovné normy složitější charakterizovat, neboť tento žánr se neustále vyvíjí a dosud se ustaluje. Obecně lze ale spisovnou normu, prvky mluvnosti a hovorovosti posuzovat v televizních pořadech na základě druhů mluvených projevů, které se člení na *závazně spisovné* a na *běžně mluvený jazyk*. Alternativně lze nahlížet na nespisovné prostředky a stanovit hranici, do jaké míry je vhodné či únosné jich používat v oficiálních projevech a které nelze považovat za spisovné, ale ani za soukromé.

Mnohem více je v oblasti mediálních dialogů vyvinuta morfologie (tvarosloví), která se z lingvistického hlediska zabývá ohýbáním slov (skloňováním a časováním) a jejich odvozováním. Morfologické prostředky, se kterými se setkáváme v mediálním dialogu, jsou nejčastěji spisovné a hovorové. Čistě spisovné tvary se obvykle vyskytují ve večerním zpravodajství, proti tomu s hovorovou češtinou se lze setkat v drtivé většině pořadů, včetně *talk show*.

Zcela běžné je v mediálním dialogu užívání hovorových koncovek u sloves (např. *děkuju, přeju, hraju, ...*) a dochází k upřednostňování delších, avšak spisovných tvarů u třetí osoby množného čísla (např. *s tím souvisejí, tyto důkazy vyvracejí, tady nám ukazují, ...*). S nespisovným použitím českého jazyka se setkáváme u informací soukromých nebo u emocionálních projevů (např. *prostě jsem tlustej, ňák vám tu*

⁵⁹ Confrontation = Konflikt, konfrontace

vaděj?, ...). Morfologickou rovinu rozhovoru lze porovnávat z řady dalších aspektů, avšak toto téma je už za hranicemi této práce.⁶⁰

Z hlediska poslední součásti sémiotiky, a tedy syntaktického hlediska, se nejčastěji v mediálním dialogu můžeme setkat s nekorektním užíváním zvratných zájmen, konkrétně zájmena *svůj*, které je různě nahrazováno. V základní podobě můžeme tento efekt vnímat jako marketingový tah, kdy se nás televize (resp. televizní pořad) snaží přesvědčit o individuálním oslovení (např. *Pišťe nám Vaše dotazy, volejte Vaše televizní noviny, podělte se o Vaše zážitky,...*). Tento jev se však vyskytuje i v běžných rozhovorech (např. *Rozhodla ses do toho projektu zapojit tvé přátele?, jsem tu s mými kolegy,...*). Častým nešvarem méně oficiálních mediálních dialogů je razantní využívání koordinovaných souvětí, jejichž konstrukce bývá nedokončená, eliptická nebo plná vycpávkových výrazů, vsuvek a dalších prvků. V mluvené řeči se v neposlední řadě setkáváme také s výpověďmi, které začínají sekundárním podmětem (např. *ono se říká, že..., ony ty dotace jsou důležité,...*).⁶¹

Speciálně u mediálních dialogů je pak zajímavé sledovat lexikální výstavbu rozhovoru, tedy užívání celkové slovní zásoby. Vzhledem k tomu, že v *talk show* běžně dochází k obsahovému, emocionálnímu nebo individuálnímu zaujetí diváků nebo ostatních hostů, k čemuž vede snaha o přesvědčení či obhájení svého názoru nebo pohledu na věc, má lexikální analýza v této oblasti značný význam.

Mluvčí využívají nejrůznější hovorové, nespisovné, slangové nebo expresivní výrazy v komunikaci, avšak s pochopitelnými individuálními rozdíly. Ve srovnání s publicistickými pořady dochází významně častěji k emocionálnímu projevu, který se vyznačuje menším podložením informací o fakta a vyjadřuje se významově méně určitě nebo rovnou projevem jednostranné náklonosti k danému (propagovanému) řešení.⁶²

⁶⁰ ČMEJRKOVÁ, Světlá a Jana HOFFMANNOVÁ, ed. *Jazyk, média, politika*. Praha: Academia, 2003. ISBN 80-200-1034-3.

⁶¹ ČMEJRKOVÁ, Světlá. *Styl mediálních dialogů*. Praha: Academia, 2013. Lingvistika (Academia). ISBN 978-80-200-2267-7. str. 67-73

⁶² ČMEJRKOVÁ, Světlá a Jana HOFFMANNOVÁ, ed. *Jazyk, média, politika*. Praha: Academia, 2003. ISBN 80-200-1034-3. str. 161-162

2.5 SUBJEKTY MEDIÁLNÍHO DIALOGU V TALK SHOW

Mezi hlavní subjekty, které se účastní mediálního dialogu, patří moderátor a jeho host (případně hosté), kterým je postupně udělován prostor k vyjádření. Specifickým subjektem, který můžeme vnímat jako nepovinný subjekt (není vždy součástí a obvykle ani aktérem mediálního dialogu), je publikum.

2.5.1 MODERÁTOR

Encyklopedie praktické žurnalistiky uvádí následující definici moderátora: „Moderátor je průvodcem pořadu (nejčastěji besedy nebo diskuze). Jde o tvůrčího pracovníka se schopnostmi improvizace opírajícího se o široký společenský rozhled.“⁶³ Takto obecná definice zahrnuje pojetí moderátora jako subjektu, který řídí rozhovor více osob stejně tak, jako osoby uvádějící zpravodajský pořad. V případě *talk show* je moderátor vnímán více jako hostitel – tedy ten, který si zve do pořadu své hosty. Moderátor je v obecné rovině osoba, která působí jako prostředník mezi pořadem a publikem a jeho role nezávislého prostředníka pomáhá divákům zaujmout pozici nezávislého pozorovatele.⁶⁴

V pořadech typu *talk show* je funkce moderátora popsána podle *Bernarda Timberga* a jeho pěti nepsaných pravidel, které jsou typické pro tradiční *talk show*. Moderátor je vždy středobodem pořadu a na jeho schopnostech úspěšnost pořadu stoupá i padá. Z toho vychází styl konverzace, která je vedena mezi moderátorem a hostem (příp. hosty) a mezi moderátorem a publikem. V obou případech moderátor navozuje neformální atmosféru, vhodnou i pro diskusi osobních témat. Moderátor je obvykle také jediným účastníkem *talk show*, který je za svůj výkon honorován, neboť hosté berou svou účast v pořadu jako možnost zviditelnění se a diváci za svou účast na natáčení dokonce platí řádné vstupné.⁶⁵

⁶³ OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha: Libri, 2007. ISBN 978-80-7277-266-7. str. 33

⁶⁴ HOLLAND, Patricia. 1996. When a woman reads the news., In: *Turningit On-areader in women and media*, Helen Baehr, Ann Gray (ed.). New York, London: Arnold, Martin's Press, 1996. ISBN 0340632208.

⁶⁵ KORDA, Jakub. Úvod do studia televize 2: Faktuální televize a její žánry. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. 63 s. ISBN 978-80-244-3611-1. Kapitola *Talk show*, s. 45-48.

Buček uvádí, že obecně součástí projevu moderátora by měla být důvěryhodnost jeho sdělení. Konkrétně uvádí následující: „*Moderátor uspokojuje nejen svoje potřeby, ale také potřeby spolupracovníků v daném pořadu s cílem uspokojit potřeby příjemců komunikace. Moderátor v závislosti od obsahu televizního produktu některé jevy vysvětluje, vyslovuje svůj názor nebo k nim zaujímá stanovisko. Každý názor moderátora by měl být přiměřeně zdůvodněný nebo dokázaný. Informace jsou základ pro hodnocení důvěryhodnosti moderátora. O důvěryhodnosti moderátora jako zprostředkovatele informací rozhoduje nejen odbornost, ale také důvěra, tedy očekávání, že bude hovořit pravdu.*“⁶⁶

Stejný autor se vyjadřuje k osobnosti moderátora: „*Moderátor by měl být výrazná osobnost se vkusem a poutavým projevem, který v závislosti od obsahu daného produktu může vtipně, adresně, překvapivě, duchaplně, přitažlivě a podnětně vést komunikaci požadovaným směrem.*“⁶⁷ Pro účely seriózní televizní relace by měl být moderátor přiměřeně vzdělaný, komunikativní a měl by disponovat sumou poznatků k diskutované problematice. Měl by dobře předpovídat zájem o směřování diskuze svých hostů, avšak sám by ji měl usměrňovat na základě situačních obrátů v komunikaci.⁶⁸

Jaroslav Buček na základě svého výzkumu definoval profesionální a charakterové (osobnostní a výrazové) vlastnosti, které by měly být pro moderátory klíčové.

Profesionální vlastnosti moderátora:

- a) Přesvědčivost – tedy osobnostní předpoklad přesvědčení. Moderátor přesvědčivě zprostředkovává vlastní a získané informace pomocí televize.
- b) Důvěryhodnost – míra objektivního působení moderátora na příjemce. Důvěryhodnost vychází ze způsobilosti, charakteru a charisma.
- c) Profesionalita – určitý standard či úroveň, pod které moderátor neklesá. V opačném případě mluvíme o talentu či ambicích pro profesi moderátora.

⁶⁶ BUČEK, Jaroslav. *Rola moderátora v masmediálním dialógu*. Zlín: VeRBuM, 2012. ISBN 978-80-87500-21-7. str. 49

⁶⁷ BUČEK, Jaroslav. *Rola moderátora v masmediálním dialógu*. Zlín: VeRBuM, 2012. ISBN 978-80-87500-21-7. str. 57

⁶⁸ ČMEJRKOVÁ, Světlá a Jana HOFFMANNOVÁ, ed. *Jazyk, média, politika*. Praha: Academia, 2003. ISBN 80-200-1034-3. str. 181

- d) Autoritativnost – kompetentnost získávání, podávání a zpracování informací.
- e) Znalost tématu – znalost tématu je součástí profesionality.
- f) Sebejistota – jeden z faktorů síly, který vyjadřuje pozici či roli posuzovaného jedince. Úzce souvisí s asertivním přístupem.

Charakterové (osobnostní a výrazové) vlastnosti moderátora:

- a) Sympatičnost – na základě přitažlivosti či atraktivnosti se divák identifikuje s moderátorem, s jeho názory, postoji a chováním.
- b) Zájem o diváka – sociální kontakt se utváří od obsahu výpovědi a závisí na vědomostech moderátora a na druhu příjemců této komunikace.
- c) Přirozenost – projevuje se chováním a úrovní vztahu s hostem moderátora.
- d) Příjemný hlas (resp. zabarvení hlasu) – odráží sebedůvěru a další emoce.
- e) Upravenost – vizuální úprava moderátora dotváří náš obraz (naši představu). Vnější úprava je výrazem osobnosti člověka.
- f) Podnětnost – ovlivňuje zpětnou vazbu od příjemce (stížnost, pochvala,...).
- g) Přívětivost – pomáhá navázat kontakt s hosty a diváky. Pro přívětivé působení pomůže moderátorovi přívětivý tón, správně položený hlas, kladný vztah k hostovi a znalost norem společenského chování.
- h) Sebe prezentace – prezentace zobrazená jako preference sebe samotného – svého stylu, chování a názorů na úkor ostatních.⁶⁹

V často vypjatých politických debatách ukládá model institucionální komunikace moderátorovi, aby byl ve svém interview nestranný a v souvislosti s názory svých hostů by neměl zaujímat souhlasné či nesouhlasné stanovisko s jejich výroky či záměry. Výroky moderátora by se měly skládat čistě z jeho otázek směřujících ke zjištění stanoviska v dané problematice. Pokud se už moderátor uchýlí k hodnocení, měl by tak provést ve 3. osobě, kdy formuluje tvrzení cizího zdroje (např. „*Opozice tvrdí, že toto opatření žádné zlepšení nepřinese.*“)⁷⁰

⁶⁹ BUČEK, Jaroslav. *Rola moderátora v masmediálním dialógu*. Zlín: VeRBuM, 2012. ISBN 978-80-87500-21-7. str. 78-83

⁷⁰ BUČEK, Jaroslav. *Rola moderátora v masmediálním dialógu*. Zlín: VeRBuM, 2012. ISBN 978-80-87500-21-7. str. 74

2.5.2 HOST

Již výše bylo uvedeno, že zábava je hlavním cílem pořadu ve formátu *talk show*. Hlavní osobnost zastává moderátor, který v zájmu atraktivnosti pořadu obvykle porušuje seriózní roli a obvykle bývá neobjektivní. Tato neobjektivita vychází z rozmanitosti zúčastněných hostů, respektive z jejich *sociálního statusu*⁷¹. Ten je velmi důležitým prvkem, který je klíčový především pro moderátora, jeho styl vedení rozhovoru, ale také jeho téma. Logicky se dá očekávat, že jiný styl dialogu bude veden s veřejně známou osobností (ze světa politiky, umění či sportu) a jinak s člověkem, kterého prostřednictvím *talk show* teprve poznáváme⁷².

Obecně jiný přístup bude možné také zaznamenat u kontroverzních politiků či podnikatelů nebo u uznávaných umělců a vědců. Styl komunikace se však také liší, pokud se host s moderátorem lépe a dlouhodobě znají. Tyto případy, které jsou charakteristické právě svou nevyvážeností, se nejvíce podílí na oblíbenosti a vysoké sledovanosti zkoumaných pořadů.

Pokud se ale zaměříme více na hosta, existuje pomyslný soubor základních tipů a rad, pomocí kterých se může na rozhovor s moderátorem připravit. Každý host by si měl dopředu stanovit, co a do jaké míry chce komunikovat a připravit si klíčová poselství, která chce sdělit divákům. V odpovědích je vhodné používat volné a vázané informace, kde volné informace představují fráze či informace, které se primárně nevážou k otázce (nejsou na ní tedy závislé), ale chceme je zmínit pro podporu image nebo k reprezentaci firmy a vázané informace jsou přímo odpovědí na otázku moderátora.

Host by neměl rozvádět odpovědi na otázky, které jsou mu jakkoli nepříjemné – měl by v těchto případech odpovědět pouze stroze, aby ponechal moderátorovi méně času na přípravu další otázky. Host by se měl vyvarovat sdělení pohrdavých či negativních

⁷¹ Sociální status vyjadřuje určité postavení či pozici dané osoby ve společnosti. Sociální status je utvářen na základě řady různých aspektů, mezi které patří věk, národnost či vzdělání, ale také fyzický vzhled, způsob chování a vyjadřování.

⁷² V případě Show Jana Krause se obvykle jedná o v pořadí třetího hosta.

informací, naopak by se měl ve svých odpovědích zaobírat důsledky problémů každodenního život, měl by uvádět názorné příklady a užitečné argumenty.^{73 74}

Optimální komunikace hosta vychází nejen z definování mezilidských vztahů (mezi moderátorem a hostem), ale také z vlastního sebeuvědomění. Toto vnímání sebe samého je označováno jako *ego* a má celkem tři roviny:

- *Reálné ego* – tedy za koho se host považuje
- *Ideální ego* – tedy kým by chtěl host být
- *Objektivní ego* – tedy jak hosta vnímá okolí

Míra spokojenosti či nespokojenosti jedince se sebou samým působí na jeho sílu ega. S rostoucím rozdílem mezi reálným a ideálním egem klesá síla ega daného jedince, s klesajícím rozdílem však síla ega roste. Pokud host nemá ego dostatečně silné, je často nejistý, dezorientovaný a má menší sebevědomí.

Během interview s moderátorem je host vystaven vnitřnímu sebehodnocení v komunikaci a dále i osobním útokům a emocionálním výkyvům. Proto musí host (stejně jako moderátor) umět pružně využívat obranných komunikačních reakcí. Veškeré tyto obranné reakce vycházejí z toho, že host, který se v danou chvíli brání, se cítí být malý a slabý. Komunikační reakce, které jsou v konečné podobě charakteristické pro obě strany, jsou pak obvykle typu (1) Ponižení se – Poddání se v interview komunikačnímu partnerovi, (2) Povýšení se – Snaží se vzbudit pocit nadřazenosti nad komunikačním partnerem, (3) Stáhnutí se – Vzdání boje s komunikačním partnerem, (4) Útok – Shození komunikačního partnera.⁷⁵

Analýzou hosta se ve své publikaci zabývala také moderátorka dříve populární *talk show Trní*, *Hanka Kousalová*, která ve své knize uvádí rozhovory se svými bývalými hosty, jež vhodně charakterizují jejich aspekty a důvody, proč je daný host pro *talk show*

⁷³ Obecně jsou rétorické schopnosti hosta velmi podstatnou součástí především u politických duelů.

⁷⁴ BUČEK, Jaroslav. *Rola moderátora v masmediálním dialógu*. Zlín: VeRBuM, 2012. ISBN 978-80-87500-21-7. str. 91-92

⁷⁵ BUČEK, Jaroslav. *Rola moderátora v masmediálním dialógu*. Zlín: VeRBuM, 2012. ISBN 978-80-87500-21-7. str. 97-98

atraktivní. Podle témat rozhovorů je kniha rozdělena na jednotlivé kapitoly.⁷⁶ Každý z rozhovorů je doplněn komentářem moderátorky, které se hosté svěřovali se silným životním příběhem. Součástí jsou dále dopisy diváků a divaček, které moderátorce poskytly touto formou zpětnou vazbu a které jsou v řadě případů (nejčastěji u partnerských problémů) velmi vyostřené. Kniha nicméně dobře popisuje hosta, který je atraktivní pro účast v *talk show*.⁷⁷

2.5.3 PUBLIKUM

Publikum má svůj původ v antickém období, kdy tento termín představoval skupinu lidí sledujících hru, sportovní klání nebo řečnický duel, později ve středověku rytířský turnaj nebo veřejné popravy. S vynálezem knihtisku a rozšířením knih a novin se z publika stává takřka pasivní příjemce informací s velmi omezenou možností komunikace se zdrojem.

Současné komunikační prostředky interaktivitu částečně vracejí a publikum se podílí na vysílání (v *talk show* jsou typické vstupy publika a vyjádření jejich názoru na danou věc, v případě živě vysílaných pořadů se můžeme setkat s telefonickými dotazy, video vstupy, nebo s dotazy formou e-mailu, SMS, speciálního komunikačního formuláře či jiné zprávy).⁷⁸

Pro hlubší analýzu publika je v práci vymezena celá následující kapitola.

2.6 PRINCIPY ZDVOŘILOSTI JAKO SOUČÁST KOMUNIKAČNÍ ANALÝZY

Mediální dialog je možné zkoumat z řady úhlů a pohledů. Jak je již uvedeno výše v této analýze, lze na tento dialog nahlížet z hlediska spisovného či nespisovného jazyka, ale také z hlediska tvarosloví (tedy morfologie), dále z hlediska syntaktického nebo podle

⁷⁶ Když Vám manželka nasadí parohy se sousedem, Když Vám manžel unese dítě, Když milence dojde trpělivost, Když se zamilujete do spartakiádního vraha, Když si dáte v televizi generálku na rozvod, Když Vaše žena spáchá sebevraždu, Když znáte recept na šťastné manželství

⁷⁷ KOUSALOVÁ, H. *Talk show! Aneb 7 dobrých důvodů proč vystoupit v televizi*, Hronov: McDalglis, 2002. ISBN 80-238-7759

⁷⁸ HUK, Jaroslav. *Výzkum veřejného mínění a mediální publikum*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2013. ISBN 978-80-7452-031-0.

rozsahu používané slovní zásoby. Tyto uvedené aspekty však nepředstavují kompletní škálu nástrojů pro hodnocení mediálního dialogu, neboť představují pouze jednostranný pohled na projev moderátora.

V rámci této diplomové práce je proto komunikační analýza jednotlivých rozhovorů rozšířena o tzv. principy zdvořilosti, které charakterizují spolupráci mezi komunikačními partnery. Principy zdvořilosti v této podobě představil *Geoffrey Leech* ve své knize *Principles of Pragmatics (Principy pragmatiky)*. Tyto principy rozlišujeme následovně:

- Maxima taktu – „*Dělej vše pro to, aby měl tvůj partner z dialogu maximální prospěch a minimální ztrátu.*“
- Maxima velkorysosti – „*Dělej vše pro to, abys měl sám z dialogu minimální prospěch a maximální ztrátu.*“
- Maxima uznání – „*Dělej vše pro to, abys maximálně omezil kritiku komunikačního partnera a projevil mu co možná největší uznání.*“
- Maxima skromnosti – „*Dělej vše pro to, abys byl maximálně kritický k sobě samému a přiznával si, co možná nejmenší uznání.*“
- Maxima shody – „*Dělej vše pro to, abys maximálně omezil neshody a co nejvíce rozvinul shodu mezi sebou samým a komunikačním partnerem.*“
- Maxima sympatie – „*Dělej vše pro to, abys maximálně omezil antipatie a co nejvíce rozvinul sympatie mezi sebou samým a komunikačním partnerem.*“⁷⁹

Leechova teorie klade důraz na maximální využití daného potenciálu komunikační analýzy (a tedy omezení opaku), což přispívá ke snazšímu průběhu celé komunikace a k poskytnutí relevantních a očekávaných informací příjemci – divákům. Podle *Leecha* je nezbytné využívání těchto principů v komunikaci, neboť při jejich absenci a nezdvořilém chování ze strany komunikačních partnerů přestává jejich komunikace zcela fungovat. Kooperace prováděná za účelem poskytnutí zábavy divákům moderátorem a propagace ze strany hosta je pak zcela neefektivní.⁸⁰

⁷⁹ LEECH, Geoffrey. *Principles of pragmatics*. 12. impr. London [u.a.]: Longman, 1999. ISBN 0582551102. str. 147-149

⁸⁰ HOFFMANNOVÁ, Jana a Olga MÜLLEROVÁ. *Dialog v češtině*. München: Sagner, 1999. ISBN 3876907039. str. 145-146

3 PUBLIKUM JAKO VÝCHOZÍ CÍL MEDIÁLNÍHO DIALOGU

Jak již bylo výše uvedeno, mediální dialog představuje v nejzákladnější podobě komunikaci dvou osob – tedy mluvčího a posluchače. Ti se během výměny informací střídají, čímž vzniká mediální dialog, kterého jsou součástí pouze tyto dva subjekty. V oblasti médií se s touto formou nicméně nesetkáme, neboť komunikace je ve všech ohledech směřována k příjemci – divákovi či posluchači.

Mediální dialog v tomto směru přichází o charakteristické rysy přirozeného dialogu (tváří v tvář) a získává jiné specifické rysy, neboť hranice komunikace výrazně přesahuje primární situaci a její základní cíl. V tomto případě totiž nastává specifická situace, kdy vedený dialog mezi přímými účastníky se mění v dialog vedený pro takové třetí osoby, které mu naslouchají, podobně jako v divadle.⁸¹

3.1 POJEM PUBLIKUM

Pojem publikum označuje kolektivní pojetí příjemce v modelu masové komunikace. S výrazem se můžeme setkat v teoretickém i praktickém pojetí médií a přímo uživatelé médií jej chápou jako označení sebe samých. V souvislosti s rostoucím a stále rozmanitějším prostorem pro užití tohoto výrazu se však setkáváme s různými alternativními, často až protichůdnými formulacemi daného pojmu.

Publikum můžeme obecně definovat podle amerického sociologa *Herberta Blumera* následovně: „*Publikum je sociální kolektiv, který spolu sdílí mediováný obsah jako předmět svojí pozornosti, jinými slovy: kolektivní označení uživatelů nějakého média či příjemců nějakého obecně veřejně dostupného sdělení (tedy čtenáři, diváci či posluchači).*“⁸²

⁸¹ ČMEJRKOVÁ, Světlá a Jana HOFFMANNOVÁ, ed. *Jazyk, média, politika*. Praha: Academia, 2003. ISBN 80-200-1034-3. str. 181

⁸² Blumerovo členění: Co je veřejnost, publikum, masa, skupina, dav. *MEDIAGRAM* [online]. [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://mediagram.cz/uzivatele/co-je-verejnost>

3.2 ZÁKLADNÍ TYPOLOGIE PUBLIKA

Podle *Denise McQuaila* lze publikum definovat na základě odlišných parametrů různými a překrývajícími se způsoby, a to podle místa (u lokálních médií), podle lidí (jeli médium atraktivní pro určitou skupinu osob), podle typu média či kanálu (technologie a organizace), podle obsahu sdělení (žánr, styl) nebo podle času (denní publikum, publikum hlavního vysílacího času).⁸³

3.2.1 ČLENĚNÍ PODLE ZÁKLADNÍCH RYSŮ

Proměna médií vedla ke vzniku odlišných klasifikací publika. Jedno z nových typologií nabízí *Nightingale*, který navrhuje čtyři základní typy:

- Publikum jako shromáždění lidé – soubor lidí, kteří věnují v daném čase pozornost určitému mediálnímu produktu (známe také pod pojmem *diváci*).
- Publikum jako oslovení lidé – jak vnímá skupinu příjemců moderátor či host, podle toho se utváří obsah sdělení (také *vepsané* či *interpelované publikum*).
- Publikum jako náhodná událost – přijímání mediálního obsahu jako interaktivní událost každodenního života.
- Publikum jako naslouchající nebo zúčastnění – představuje prožitek zúčastněného publika, kdy je publikum přímo součástí představení či má možnost jej ovlivnit (reagovat) v reálném čase.⁸⁴

3.2.2 ČLENĚNÍ DLE KOMUNIKAČNÍCH OKRUHŮ

Publikum můžeme z hlediska logiky dělit v případě *talk show* na interní a externí (známé také jako masové publikum). Interní publikum představuje diváky přítomné v sále během natáčení pořadu, zatímco externí publikum sleduje přenos v televizním vysílání, obvykle ze záznamu. V literatuře je toto členění známé také jako komunikační okruhy, přičemž interní publikum představuje vnitřní komunikační okruh a externí publikum pak

⁸³ MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5. str. 406-407

⁸⁴ NIGHTINGALE, Virginia. *The Cultural Revolution in Audience Research*. Oxford: Blackwell: Angharad N. Valdivia (ed.), *A Companion to Media Studies*, 2003. str. 360-381

vnější komunikační okruh. Mediální dialog v prostředí *talk show* je více zaměřený na publikum nepřítomné, pouze tušené.⁸⁵

Základním znakem interního publika je, že je schopné reagovat na dotazy ve studiu, kterými může moderátor svou *talk show* prokládat. Svým smíchem a potleskem stanovují zábavnost pořadu a oceňují moderátora. V některých případech může být využito náhodně vybraných osob z publika k názorné ukázce, která souvisí s tématem. Od publika se na druhou stranu očekává úroveň vystupování v souladu s daným typem představení (*talk show*), avšak i tady záleží na povaze pořadu.⁸⁶ Komunita těchto diváků má svou účastí také možnost se vzájemně poznat a reagovat na sebe.⁸⁷

S výše uvedenou podobou publika se běžně setkáváme při pořadech typu *Late night talk show*, mezi které patří i hluboce analyzovaná *Show Jana Krause* nebo pořad *Karla Šípa Všechnopárty*. Zmíněné pořady využívají pro natáčení prostor pražských divadel, a tak je přítomnost diváků logická. Vysílané díly jsou předtočené a *talk show* má pak spíše podobu divadelního představení. Standardními reakcemi těchto fyzicky přítomných diváků je obvykle smích či potlesk, kterými hodnotí zábavné „trápení“ hosta moderátorem či oceňují výstup přítomného hosta.

Proti tomu je externí publikum charakteristické nemožností reagovat na dialog vedený mezi hostem a moderátorem a jedinou zpětnou vazbu poskytuje pořadu podle své sledovanosti. V některých případech se jedná dokonce o jedinou možnost sledování tohoto pořadu, neboť diváci při natáčení přímo chybí. Diváci standardně nefigurují v pořadech *Na Plovárně*, dříve také v *Krásný ztráty* a *V luftě*. Pořad je bez přítomného publika daleko bližší klasickému mediálnímu dialogu, v případě *talk show Marka Ebena Na Plovárně* až k interview.

⁸⁵ ČMEJRKOVÁ, Světa a Jana HOFFMANNOVÁ, ed. *Jazyk, média, politika*. Praha: Academia, 2003. ISBN 80-200-1034-3. str. 85

⁸⁶ Rozdílná je situace v pořadu *Show Jana Krause*, ve které se diváci svévolně neozývají, a v pořadu *Máte slovo*, kde se jejich aktivita naopak očekává.

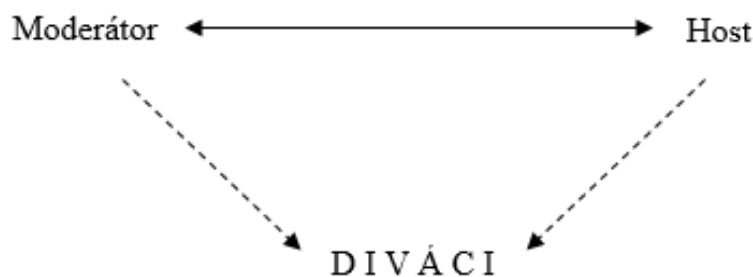
⁸⁷ MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5. str. 406-409

3.3 PUBLIKUM JAKO SOUČÁST INTERVIEW

Interview v tomto případě chápeme jako formu mediálního dialogu pro publikum, kterého se účastní právě jeden host. Pokud vede novinář interview s jedním pozvaným hostem, pak je jeho pozornost zaměřena jak na tohoto pozvaného hosta, tak i na publikum. Stejným způsobem se rozlišují i moderátorovy vstupy, které cílí na oba zmíněné objekty. Tato dvojí intence se projevuje také neverbálním chováním, jako jsou pohledy, pootočení hlavy, těla, apod.

S ohledem na diváka jsou formulovány také samotné otázky, které moderátor klade svému hostovi a následně řada elicitacních⁸⁸ postupů, které pomáhají k upřesnění názoru hosta pro jejich lepší pochopení diváky. Obdobné chování nicméně zaujímá i host ve chvílích, kdy se snaží zapůsobit na diváky. Zajímavou součástí tohoto dialogu (resp. jeho orientaci k divákovi) je fakt, že host a moderátor si ve studiu vykájí a jejich vztah působí spíše odtažitě, i když je v soukromí jejich vztah bližší a upraven vlastními parametry zdvořilostního chování, včetně tykání. Grafické znázornění komunikace je zachyceno na obrázku pod textem.⁸⁹

Obrázek 1: Komunikace při interview

Zdroj: ČMEJRKOVÁ, Světlá a Jana HOFFMANNOVÁ, *Jazyk, média, politika*. 2003, str. 86

3.4 PUBLIKUM JAKOU SOUČÁST ZDVOJENÉHO INTERVIEW

Zvláštním jevem jsou případy, kdy je v natáčecím studiu přítomno větší množství hostů ve stejnou chvíli. Dochází poté k situacím, kdy moderátorem nehovoří k jednomu

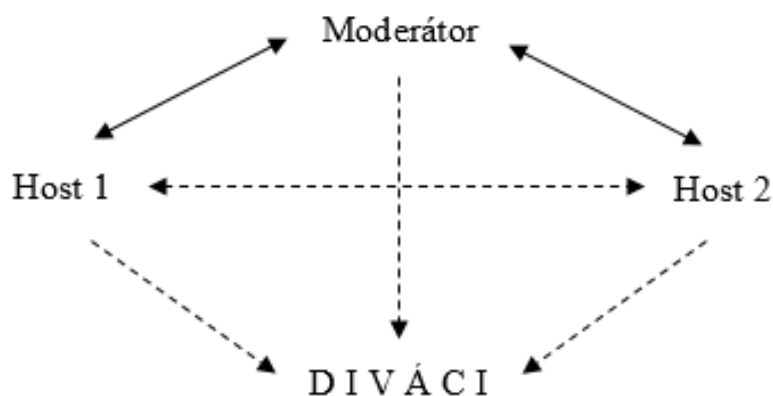
⁸⁸ Elicitace – získávání, nalézání či nacházení informací nebo znalostí

⁸⁹ ČMEJRKOVÁ, Světlá a Jana HOFFMANNOVÁ, ed. *Jazyk, média, politika*. Praha: Academia, 2003. ISBN 80-200-1034-3. str. 85-86

z těchto hostů, ale jeho otázka je zacílena na větší množství z nich. Hosté pak současně komentují promluvu moderátora a společně utváří odpověď, ve které se vzájemně doplňují či svá tvrzení upravují.

Zmíněný postup se odborně nazývá zdvojené interview, při kterém jsou ve studiu obvykle přítomni dva představitelé různých proudů, názorů či stanovisek k dané otázce, které může moderátor konfrontovat. Kromě výše specifikovaných prvků tak dochází k tomu, že jeden host se vyjadřuje k vystoupení jiného z hostů – hodnotí jeho interview s moderátorem nebo se vyjadřuje k jím prezentovanému názoru, postoji či myšlence. Host se v tomto směru může snažit komentovat i prostřednictvím publika, pokud vede tuto masu lidí k nějaké myšlence (většinou s odkazem na výrok některého ze svých oponentů), což ale nastává pouze ve výjimečných případech.⁹⁰ Grafické znázornění této komunikace je zachyceno na obrázku pod textem.

Obrázek 2: Komunikace při zdvojeném interview

Zdroj: ČMEJRKOVÁ, Světlá a Jana HOFFMANNOVÁ, *Jazyk, média, politika*. 2003, str. 87

Se zdvojeným interview se běžně setkáváme v publicistických pořadech či politicky orientovaných *talk show*. Klasickým příkladem jsou *Otázky Václava Moravce* nebo pořad *Hydepark*. Jev se vyskytoval např. ve vybraných dílech pořadu *Všechnopárty* nebo ve vybraných dílech *Banánových rybiček*. S tímto postupem se výjimečně setkáváme i v *Show Jana Krause*, obvykle v případech, kdy třetí host prezentuje svou oblast zájmu

⁹⁰ ČMEJRKOVÁ, Světlá a Jana HOFFMANNOVÁ, ed. *Jazyk, média, politika*. Praha: Academia, 2003. ISBN 80-200-1034-3. str. 87

a moderátor navádí své hosty, aby se do ukázky také zapojili. Tyto případy jsou uvedeny i v praktické části práce.

3.5 PUBLIKUM SHOW JANA KRAUSE

V případě *Show Jana Krause* se výše uvedené externí a interní publikum spolu v řadě případů dokonce prolínají. K těmto situacím dochází např. již v úvodních pasážích vysílání, kdy moderátor mluví ke svým divákům, přičemž komentuje aktuální dění či společenská a politická témata. Následně, často se zdviženou pravačkou, uvádí svého prvního hosta: „...*a nyní mi dámy a pánové, dovolte, abych pozval našeho prvního hosta, kterým je...*“

Uvedená věta je totiž směřována nejen k přímým fyzicky přítomným divákům, ale také sledujícím u televizních obrazovek. Kromě toho je vztažena také k osobě samotného hosta. Obdobně komplexní pojetí mají také určité odpovědi hostů v *Show Jana Krause*, které jsou obvykle adresovány čistě moderátorovi, ale v některých případech také divákům. Je ovšem obtížné určit, kdy je host cílil k této skupině záměrně a kdy nikoliv.

PRAKTICKÁ ČÁST

4 JAN KRAUS A JEHO ZPŮSOB MODEROVÁNÍ

Kapitola seznamuje čtenáře s osobou moderátora a herce *Jana Krause* a stejně tak i s jeho působením ve filmech a jiných pořadech. Největší část je však ponechána způsobu a stylům moderování *Jana Krause*.

4.1 ŽIVOTOPIS JANA KRAUSE

Herec, moderátor, publicista, režisér, dramatik a podnikatel *Jan Kraus* se narodil do česko-židovské rodiny 15. 8. 1953 v Praze, v tehdejší Československu. Jeho otec *Ota Kraus* byl novinář a spisovatel. Má čtyři sourozence (dva bratry a dvě sestry), z nichž pouze nejstarší *Ivan* se věnuje herectví stejně jako *Jan*.

Jan Kraus herectví nikdy nestudoval, avšak již v 60. letech se mu podařilo prosadit se do několika menších rolí (např. *Spalovač mrtvol*, *Ukradená vzducholod'*). Vystudoval pražské gymnázium, ale přesto se více věnoval účinkování ve filmech. Příležitost dostával, nicméně povětšinou v menších rolích (např. *Dívka na koštěti*, *Jak utopit doktora Mráčka*, *Jak se budí princezny*).

Začátkem 80. let se *Jan Kraus* oženil se svou partnerkou, herečkou a výtvarnicí *Janou Pehrovou*, která převzala jeho příjmení a měli spolu děti *Davidu* a *Adama*. Manželství fungovalo do poloviny 90. let, kdy začali manželé žít v odloučení. *Jan Kraus* od této doby žije s herečkou *Ivanou Chýlkovou*.

Významnější filmovou roli dostal *Jan Kraus* ve filmu režisérky *Andrey Sedláčkové* *Musím Tě svést*, kde hrál po boku své partnerky *Ivany Chýlkové*. Veřejnosti je ale známý spíše z televizních seriálů a pořadů, které často sám moderuje (např. *Sauna*, *Další, prosím!*, *OK – Občan Kraus*, *Uvolněte se, prosím*) a vystupoval také jako porotce pořadu *Česko Slovensko má talent*. *Jan Kraus* má čtyři syny, syn *David* vystupuje s kapelou v otcově večerní show.⁹¹

⁹¹ Jan Kraus. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-30]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/tvurce/1517-jan-kraus/>

4.2 FILMOGRAFIE A POŘADY

Během své kariéry účinkoval *Jan Kraus* v řadě filmů, pořadů a televizních seriálů. Níže jsou uvedené nejvýznamnější⁹² z nich:

- Filmy
 - 2014 – Vejška (Jiří Kolman)
 - 2007 – Gympl (Jiří Kolman)
 - 2002 – Musím tě svést (Ota)
 - 1992 – Černí baroni (Voňavka)
 - 1987 – Copak je to za vojáka (poručík)
 - 1978 – Jak se budí princezny (princ Jiří)
 - 1974 – Drahé tety a já (nespecifikováno)
 - 1971 – Dívka na koštěti (Miky Rousek)
 - 1970 – Lišáci, Myšáci a Šibeničák (Myšák)
 - 1968 – Spalovač Mrtvol (Vojtěch Prachař)
- Televizní seriály
 - 2015 - 2016 – Atentát (Prezident ČR)
 - 1986 – Velké sedlo (Vilda)⁹³
 - 1980 – Arabela (dítě ve škole)
 - 1969 – Záhada hlavolamu (dítě ze Stínadel)
- Pořady
 - 2010 - 2018 – Show Jana Krause
 - 2006 – Bez obav, prosím
 - 2004 - 2010 – Uvolněte se, prosím
 - 2001 – OK – Občan Kraus
 - 2000 - 2001 – Další, prosím
 - 1999 - 2000 – Sauna⁹⁴

⁹² Filmy, pořady a televizní seriály byly vybrány na základě významnosti a oblíbenosti samotného filmu a dle rozsahu role Jana Krause.

⁹³ Jan Kraus hrál v tomto filmu společně se svou ženou Janou Krausovou, jež ztvárnila Ivanu Opatovou.

⁹⁴ Jan Kraus. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-30]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/tvurce/1517-jan-kraus/>

4.3 MODEROVÁNÍ JANA KRAUSE

Styl moderování je v pořadu *Show Jana Krause* velmi specifický a není špatné říct, že právě na jeho stylu vedení dialogu úspěšnost pořadu závisí. Celý pořad tedy stojí a padá na jeho schopnostech, což je i hlavním důvodem, proč je současná podoba pořadu umístěna „mimo“ televizi *Prima*, na rozdíl od původního formátu vysílání *Uvolněte se, prosím* na České televizi.

Úspěšnost pořadu vychází ze skvělé pohotovosti *Jana Krause*, kterou využívá ve svých rozhovorech. V projevech se *Kraus* obvykle pohybuje „nad věcí“, ačkoli není vždy dostatečně do hloubky seznámen s tématem či řešeným problémem.⁹⁵ Pokud se hostovi povede moderátora znejistit, tak dá *Kraus* dialogu vždy nový směr a začne se tématu věnovat z jiného pohledu. Obvyklými charakteristickými prvky jeho projevu jsou asertivita a sarkasmus, které v mnoha případech dostávají rozměr arogance a nadřazenosti. *Kraus* se ve svém pořadu stylizuje do neformální a uvolněné role, přesto zůstává rázný. Jeho humor je obecně považován za jadrný a inteligentní, avšak v mnoha případech je i dost lidový a jednoduchý. Jeho projevu značnou část bezpochyby dodává i atmosféra pražského divadla *Archa*.

V úvodu každého dílu ve svých krátkých projevech komentuje *Jan Kraus* střípky z dění okolo nás v několika větách. Často v souvislosti s tím používá ironické poznámky, při kterých obvykle ponechává několik minut na smích publika, přesto on sám dokáže vždy zachovat vážnou tvář. Podobných prostojů ale využívá i v komunikaci se svými hosty, často pak k smíchu přivede i je samotné.

Při charakteristice zvolených výrazových prostředků moderátor využívá kombinace mezi hovorovou (spisovnou) a obecnou (nespisovnou) češtinou. V oblasti spisovného jazyka *Kraus* takřka nevyužívá čisté spisovné češtiny, avšak velmi často se setkáme s výrazy z oblasti hovorové češtiny, kam můžeme řadit následující slova: „*líp, míň, víc, hapruje, brnkli, cédéčko, rozflákaný, čurbes, furt, coulem, fór, ...*“. Z oblasti spisovného

⁹⁵ Výjimkou jsou rozhovory serióznější povahy, kdy svému hostovi tímto způsobem projevuje úctu. Např. rozhovor s *Jiřím Bradym* a *Danielem Hermanem*

jazyka českého *Kraus* dále ve svém pořadu hojně používá slova cizího původu: „*billboard, painting, detox, miss of the world, ...*“.

Mnohem častější jsou však pro moderátora prvky nespisovného jazyka, které můžeme z lingvistického hlediska považovat za tajnou ingredienci oblíbeného neformálního humoru. Z obecné češtiny se tak můžeme setkat s výrazy: „*tohle hnusný červený, voní sou blbý prej, českýho, vodešla, nějakěj, skromňouše, blbě čuměj, chci ted'ka všecko, ...*“. Časté je pro *Krause* ale také užívání archaismů („*šumaríte*⁹⁶, *leč*“), dále vulgarismů („*sviňárnička, prudí, blbeček, kraviny, debil*“) a také náboženských výrazů v běžné promluvě („*ježísmarjá*“). V neposlední řadě pak nesmíme zapomenout ani na velmi častý slang: „*éro, cígo, špitál, činoherák, šajby, papaláš, čtvrtletka, ...*“.

Cílem *Krause* je prostřednictvím výše uvedených výrazů dodat dialogu přirozený, volný a zábavný charakter. Značné množství hostů (převážně vysoce uznávaní umělci, akademici a politici) se rozhodnou ze své funkce nepřistoupit na *Krausův* styl dialogu a pro svůj projev volí spisovnou češtinu. Zároveň se snaží o co nejlepší možné a seriózní vyjádření k danému tématu, obvykle se záměrem propagace dané ideologie, názoru či návrhu. Moderátor se však v takových případech obvykle nepřizpůsobuje svému hostovi a zůstává stejný. Obecně bývá tento jev *Krausovi* vyčítán, neboť v konečném důsledku degraduje úroveň svého pořadu ze seriózní podoby k formátu, který hraničí s bulvárem. Tím spíš, když je na základě provedeného shrnutí dokázáno, že je moderátor *Jan Kraus* schopen svou mluvu přizpůsobit situaci.

Častou součástí projevu moderátora je nadměrné užívání a opakování zvláštností výpovědi, tzv. vycpávkových slov, známá také jako slovní vata. Slova *Kraus* využívá k navázání kontaktu s hostem: „*no a teda, no ne ale, tak vy teda ste, hele...*“. Slova se dále vyskytují jako součást otázky na jejím začátku („*Hm, tak to bych..., No tak a proč teda...*“) a na jejím konci („*...a pak se to stalo, že jo?, ...celej den, jo?*“). Moderátor využívá podobných slov i jako reakce na odpovědi hostů: „*prosimvás, fakt jo, neblázněte, neříkejte, ...*“. Tímto způsobem *Kraus* dodává pořadu prestiž pomyslným údivem nad

⁹⁶ Šumař – označení pro lidového potulného muzikanta

sdělením svého hosta. Celé téma rozhovoru pak uvedenými výrazy označuje za nečekané, šokující či skandální.

V neposlední řadě jsou pro osobu *Jana Krause* charakteristické i prvky nonverbální komunikace – jeho výrazné užívání mimiky a gest. Zaměříme se nejprve na obličej, který je specifický svým nosem a charakteristicky se pohybujícím obočím. Pro *Jana Krause* jsou typické upřené pohledy a různé výrazy, které vhodně doplňují vedenou komunikaci a jeho reakce. Ty jsou často doprovázeny jeho smíchem, který zlehčuje danou situaci. V případě komunikace s hostem drží *Kraus* velmi dobře oční kontakt, pouze výjimečně uhýbá pohledem. Podobně je tomu tak i při sdělení, které je cílené na diváky.

Součástí projevu moderátora je dále výrazná gestikulace jeho pravou rukou. Asi nejznámějším pohybem je pomyslné otření potu z čela, čímž vyjadřuje údiv nad řešenou věcí. Při dialogu má pravou rukou obvykle položenou na okraji gauče, na kterém je usazen host – tímto způsobem povzbuzuje neformální atmosféru. Jindy má svou ruku položenou na horní části sedáku (což do jisté míry vyjadřuje nadřazenost), případně se o něj opírá loktem a podpírá si hlavu. I při běžné promluvě k divákům v sedě nebo ve stoje svou pravou rukou obvykle výrazně gestikuluje. Prsty své pravé ruky také někdy pomyslně ukazuje v souvislosti se svým sdělením.

Na rozdíl od většiny jiných moderátorů se *Jan Kraus* chová k hostům, se kterými se blíže zná, ve svém pořadu obdobně, jako v soukromém životě. Můžeme si tak všimnout tykání se známými herci (v praktické části práce např. s *Miroslavem Donutilem*). Tykání *Kraus* dále běžně užívá v dialogu s dětskými hosty.

Prostřednictvím tištěných i elektronických médií byl *Jan Kraus* opakovaně kritizován za svou přílišnou upřímnost, mnohdy až drzost, která je ale většinou diváků oceňovaná, oblíbená a primárně vyhledávaná. Osoba *Jana Krause* je známá svými zásadami a názory, ze kterých nerad ustupuje. Tento efekt se přímo odráží i v komunikaci s diváky a hosty.

5 STRUKTURA POŘADU

Kapitola se zabývá strukturou pořadu jako celku. Čtenáře postupně seznamuje s jednotlivými aspekty natáčení, vysílání a propagace, mezi které patří uspořádání interiéru, mediální prezentace, průběh natáčení a televizní vysílání. Tento popis struktury si klade za cíl vhodně přiblížit povahu pořadu a díky úvodní kapitole je tak možné mezi sebou navzájem konfrontovat jednotlivé *talk show*.

Show Jana Krause plynule navázala na původní pořad *Uvolněte se, prosím*, který byl původně vysílán na hlavním programu *České televize*. Jan Kraus, který byl moderátorem už původní verze pořadu, zachoval i pro nově vznikající projekt kompletní původní formát pořadu se třemi hosty a svou dominantní rolí. Jeho jméno bylo navíc zařazeno do názvu této show, podobně jako tomu je v původní amerických *Late night shows*.

Výrazně se však změnila spolupráce s televizní stanicí, neboť Jan Kraus se svou celou show v současné chvíli funguje pouze jako dodavatel obsahu a program tak není závislý na televizní stanici. Takto postavený právní vztah zajišťuje kompletní kontrolu nad obsahem i možnost vlastní distribuce pořadu.⁹⁷ Odvysílaný díl se na síti *YouTube* objevuje obvykle do hodiny po skončení vysílání na *TV Prima*, rozdělený do několika částí (úvod, rubrika *Stalo se*, dialog s jednotlivými hosty, co jste neviděli).

5.1 USPOŘÁDÁNÍ INTERIÉRU

Prostředí interiéru (scény) pro natáčení se po změně pořadu proměnilo pouze minimálně. Hlavními body pódia tak jsou masivní lakovaný stůl z tmavého dřeva s kolečkovým křeslem a široký červený gauč, mírně bokem natočený ke stolu. Ke vstupu na pódium vedou stejně jako v předchozím případě dva schody a výraznější proměny se dočkalo pouze pozadí. Pro srovnání jsou uvedeny pod textem obrázky.

⁹⁷ Když se v říjnu roku 2016 účastnili natáčení *Jiří Brady a Daniel Herman*, byl tento díl stažen z obvyklého vysílání a na místo toho byla nasazena repríza jednoho z předchozích dílů. Pravděpodobným důvodem stažení tohoto dílu byl politický podtext, cílený proti prezidentu *Miloši Zemanovi* a tehdejšímu ministru financí, *Andreji Babišovi* (který byl tou dobou pravděpodobným vlastníkem *FTV Prima*). Jan Kraus vydal následujícího dne prohlášení a v souladu se smlouvou zveřejnil tento díl na *YouTube*. Díl vysílala komerční televize *Prima* se zpožděním, a to v upravené (sestříhané) verzi.

Obrázek 3: Prostředí divadla Ponec při natáčení pořadu Uvolněte se, prosím

Zdroj: <https://www.youtube.com/watch?v=xNYOT-afBN0>

Obrázek nad textem zachycuje prostředí v *divadle Ponec* při vysílání pořadu *Uvolněte se, prosím*. Můžeme se všimnout specificky stočených opěrek gauče a imitované zdi v prostředí za moderátorem, uprostřed které je umístěno okno s blíže nespécifikovanými a nekonkrétními světly velkoměsta. Velmi nepřirozeně působí růžovo-červené pódium, které ubírá pozornost výrazně zbarvené pohovce.

Obrázek 4: Prostředí divadla Archa při natáčení pořadu Show Jana Krause

Zdroj: <https://www.youtube.com/watch?v=dMMV0AQPCak>

Druhý obrázek zachycuje prostředí pořadu *Show Jana Krause v divadle Archa*. Nové prostředí působí výrazně modernějším a propracovanějším dojmem. Vzhled gauče je zjednodušený oproti původní verzi a jeho barva je křiklavější. Barevné proměny se dočkala podlaha pódia, která je nově šedá a změna se dotkla i stolu moderátora. Ten nově působí výrazně méně masivním dojmem – je menší a při záběru na celé pódium jsou mezerami vespod stolu vidět nohy moderátora.

Největší proměna však potkala zadní stěnu. Zeď s oknem v pozadí byla nahrazena za fotografie nočního pohledu na Pražský hrad, Hradčany a Karlův most, rozdělená do tří oken, která jsou proložena (lemována) několika řadami svítících žárovek. Celkový dojem je subjektivně mnohem lepší než v předchozím případě, zvolená kombinace zadní části pódia představuje prvky historického divadla a noční vyhlídky na hlavní město, a po celkové stránce tak působí exkluzivně. *Show Jana Krause* pomocí těchto motivů zdůrazňuje význam hlavního města.

Rozmístění jednotlivých objektů na pódiu, především pak gauče a moderátorského křesla má psychologický podtext. Moderátor na kolečkovém křesle má možnost širokého pohybu po pódiu a díky usazení ve větší výšce zaujímá dominantní roli. Host proti tomu sedí na pohovce níže, pohovku sdílí s dalšími hosty a k moderátorovi je usazen bokem. Potvrzuje to tak dříve blíže specifikovanou submisivní roli.

Po obsahové stránce se show nicméně výrazně nezměnila (kromě prodloužení stopáže při vysílání). Stejně jako v případě *Uvolněte se, prosím* je moderátor hudebně doprovázen kapelou svého syna *Davida Krause*.

5.2 PRŮBĚH NATÁČENÍ

Natáčení *Show Jana Krause* probíhá v současné době každé úterý od 19:30 v prostorách pražského *divadla Archa*. Dříve se show natáčela každý čtvrtek ve stejný čas. Pokud dojde k situaci, že natáčení se prolíná se státním svátkem, který by mohl razantně ovlivnit počet přítomných diváků v divadle, přesouvá se natáčení na předcházející týden a probíhá již od 17 hodin (letos např. 24. 4. 2018). Veřejné natáčení trvá přibližně hodinu a 40 minut času a cena vstupenek, dostupných prostřednictvím sítě *Ticketportal*, se pohybuje od 200 Kč do 390 Kč. Zájem o natáčení je značný a představení

jsou obvykle vyprodaná na několik měsíců dopředu bez toho, že by diváci věděli, kteří hosté budou do vysílání pozváni.

Na začátku natáčení předstupuje *Jan Kraus* před diváky, se kterými se přivítá a s prosbou, aby si vypnuli své mobilní telefony a během natáčení nepořizovali žádné audiovizuální záznamy. Obecně je tento jev zajímavý, neboť z hlediska mediálního dialogu jsou toto přivítání a prvotní promluva směřovány pouze k divákům přítomným na natáčení pořadu a není součástí televizního vysílání.⁹⁸ Následně vstupuje *Jan Kraus* před diváky podruhé, tentokrát již za doprovodu hudby a opět se vítá s diváky (jako by se zde předtím neobjevil). Příjemci informace tak v tomto případě nejsou jen diváci v sále, ale i diváci u televizních obrazovek. Moderátor je k nim v této části poměrně adresný.

V úvodní části *Jan Kraus* stojí před publikem a v krátkosti se v několika větách vyjadřuje k aktuálnímu problému či dění ve společnosti. Obvykle se jedná o události v České republice nebo s přímým dopadem na tuto zemi, avšak výjimečně komentuje i novinky ze světa. Ve své úvodní řeči se *Kraus* obvykle vyjadřuje k politice, avšak často svou pozornost obrátí k ekonomickým či společenským tématům.

Po skončení této úvodní řeči se moderátor usazuje za svůj stůl na kolečkové křeslo a uchopí do ruky tablet (v souvislosti s tím spustí televizní obrazovku umístěnou za zády). Následně čte novinové titulky, které se vyznačují zajímavostí, dvojsmyslem či vtipem, v poslední době se také soustředí na vtipné obrázky s (pod)textem. Tyto humorně komentované novinky jsou současně zobrazeny na televizi umístěné za moderátorem a celá jejich prezentace trvá zhruba dvě minuty. Svůj komentář ukončí větou „...a to by bylo všechno“ a následně se dotáže na přítomnost pana *Odvárka* na natáčení.⁹⁹

Jan Kraus pak zve do sálu své hosty obvykle větou „*Dámy a pánové, dovoluji, abych pozval našeho prvního hosta, kterým je...*“ Pozvání hosta probíhá vždy ve stoje a za charakteristické gestikulace pravou rukou, kterou *Kraus* nejprve pokrčí a následně napne směrem ke kapele. Host přichází ze zákulisí za zvuků živé hudby, přivítá se s moderátorem *Janem Krausem* podáním ruky a následně se ukloní divákům. Moderátor

⁹⁸ Fyzicky přítomní diváci jsou tak jedinými příjemci podávané informace.

⁹⁹ Pan *Odvárka* je speciální divák, který se účastní všech natáčení. Pravidelně chybí pouze při speciálních zahraničních vydáních pořadu (např. New York, Bratislava, Milán).

se mezitím posadí za stůl a pro hosta je vyčleněno místo na pravé straně červeného gauče (z pohledu diváků). Host je poté moderátorem v kostce představen, obvykle jsou zdůrazněny jeho životní úspěchy, kterými si zasloužil své pozvání do show nebo jeho aktivita v poslední době, která je pro potřeby *talk show* rovněž atraktivní.

Zvláštní prostor je při natáčení ponechán umělecky založeným nebo nadaným hostům, obvykle z hudební branže, kteří jsou po skončeném dialogu s moderátorem obvykle požádáni o krátké hudební vystoupení. Při této prezentaci jsou hudebně podpořeni přítomnou kapelou *David a Krause*. V praktické části práce je představen *Andrew H. Schapiro*, který se prezentoval svou hrou na elektrickou kytaru.

Uvedení dalších hostů probíhá zcela totožným způsobem, s tím rozdílem, že si obvykle podají ruku i s ostatními přítomnými hosty (není to však pravidlo) a je pro ně vždy uvolněno místo na pravé straně gauče. Předchozí hosté zůstávají na scéně, pouze se fyzicky přesouvají na levou stranu a vyjadřují se obvykle pouze v případech, kdy jsou tázáni. Na konci natáčení se pro diváky v sále i pro potřeby televizního vysílání *Jan Kraus* (opět ve stoje) loučí s diváky větou: „*Dámy a pánové, já vám děkuji za pozornost, to je pro dnešek všechno a těším se s vámi za týden na shledanou buď tady v divadle Archa, nebo u televizních obrazovek nebo na YouTube a pokud se budete dívat, bude to hodně prima.*“ Od roku 2014 je rozloučení upraveno na kratší verzi: „*Dámy a pánové, já vám děkuji za pozornost a těším se s vámi příště na shledanou buď tady v divadle Archa, nebo u televizních obrazovek a mějte se krásně.*“ Při promítání závěrečných titulků na obrazovku divákům je vidět, jak moderátor *Jan Kraus* předává svým hostům malé loutky sebe samého, které představují dárek hostům na památku.

Popsaná úvodní část epizody po rubriku *Stalo se* představuje klasický monolog, ve kterém se moderátor vyjadřuje k ekonomickým, kulturním, společenským nebo nejčastěji politickým tématům.¹⁰⁰ Divákům touto formou ukazuje svůj všeobecný přehled a zároveň tím vznáší požadavek na orientaci v těchto tématech i u samotného diváka. Ve své podstatě se tak pořad skládá z první monologické a navazující dialogické části, kdy probíhají rozhovory se třemi pozvanými hosty.

¹⁰⁰ Tento jev je v Českých *talk show* pořadech poměrně ojedinělý.

5.3 TELEVIZNÍ A INTERNETOVÉ VYSÍLÁNÍ

Vysílání pořadu probíhá na hlavním kanálu televize *Prima* každý týden ve středu od 21:35 do 22:40 (dříve se show vysílala v pátek). Diváci mají možnost shlédnout zhruba 48 minut dlouhý, sestříhaný záznam z představení, který je proložen reklamními spoty. Ty jsou při televizním vysílání zařazeny před přivítání druhého a třetího hosta.

Úvodní znělka se společně s pořadem v historii již několikrát vyvinula. Zcela původní znělka (ještě na kanálu České televize pro pořad *Uvolněte se, prosím*) zachycovala osobu *Jana Krause*, cestujícího do *divadla Ponec* ulicemi Starého města v poutřovém automobilu, v motorkářských brýlích a v plášti. Po „zaparkování“ před divadlem vystupuje z automobilu, odhazuje plášť, vystoupá po schodech a v reálném čase vchází na scénu divadla.

S přesunem na komerční televizi přišla razantní změna této součásti pořadu. Úvodní sekvence zobrazují noční pohled na *Pražský hrad* a *Karlův most*, v pozadí vystupují astronomické hodiny. Zvuk znělky prolíná cinkání pražského orloje s vizuálně zachycenou animací smrtky. Moderátor *Jan Kraus* následně nasedá do svého automobilu značky Audi a vydává se na cestu po Praze – míjí staroměstský orloj, sochu svatého Václava v centru Prahy a hlavní nádraží. Po zaparkování před divadlem již míří na scénu, divák je ještě výrazným neonovým nápisem upozorněn na název pořadu.

V současné době využívá pořad nové verze videoznělky, která zachycuje přípravu divadla před představením a zevnější úpravu moderátora. Ten si zkouší nové oblečení v prodejně *Bandi*¹⁰¹ za asistence dvou prodavaček a následně odchází, spokojený s nákupem. Další záběry nabízí pohled do zázemí divadla při přípravách na představení, včetně výraznějšího záběru na syna *Davida*, což je v historii těchto úvodů ojedinělé. Zbývající krátké snímky zachycují přípravu *Krause* před vstupem na pódium v maskérně a v dalších místech zázemí divadla. Cílem této nejnovější verze znělky je bezpochyby navodit televiznímu divákovi pocit přítomnosti v sále, neboť se zde prostředí před vysíláním i na pódium věrohodně prolínají.

¹⁰¹ Jde doposud bezpochyby o nejvýraznější product placement v tomto pořadu.

Bezprostředně po skončení pořadu jsou na server *YouTube* umístěna videa odvysílaného dílu, která spravuje přímo produkce pořadu. Původně byly na internet umístěny pouze záznamy dialogů s jednotlivými hosty, později se mezi materiály začaly objevovat i v televizi neuvedené scény, které byly vystřiženy pro zkrácení pořadu na nezbytnou délku. Nově je také možné zhlédnout *Krausovy* úvodní proslovy a celou rubriku „*Stalo se*“.

Účet je využíván k distribuci videí od 3. května 2011 a majitelé účtu neumožňují divákům na *YouTube* vkládat k jednotlivým videím komentáře. Profil *Show Jana Krause* má v současné době zhruba 275 tis. odběratelů a jeho videa přes 200 mil. zhlédnutí.

5.4 MEDIÁLNÍ PREZENTACE

Současná mediální prezentace pořadu *Show Jana Krause* je výrazně propracovanější, než u pořadu *Uvolněte se, prosím*. Z marketingového hlediska pořadu výrazně prospěla změna názvu, který nově obsahuje jméno oblíbeného moderátora. Výrazně atraktivnější je i současný grafický manuál, který využívá logo ve dvou značně odlišných grafických úpravách, moderní internetové stránky www.showjanakrause.cz a kompletní propojení se sociálními sítěmi (především kanál na *YouTube*).

Show Jana Krause se prezentuje především dvěma níže uvedenými logy. S první níže uvedenou grafickou podobou se setkáme především ve spojení pořadu s televizí *Prima*, nicméně se jedná o starší a dnes jeho méně používanou podobu.

Obrázek 5: Logo pořadu Show Jana Krause, verze č. 1

Zdroj: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/c/c6/Show_Jana_Krause.jpg

Logo má jednoduchý a dobře identifikovatelný formát. Slova jsou psána bezpatkovým fontem a kapitálkami. K rozlišení označení pojmu show a jména moderátora je využito barevné výplně a stylu psaní kurzívou. Mírně nepříjemně působí černý podklad, který značně omezuje možnosti dobrého umístění loga na bílá pozadí.

V prostředí oficiálního webu, v upoutávkách a v prostředí *divadla Archa* se pak setkáme takřka výhradně s novějším typem loga, které asociuje křiklavý neonový nápis, obvykle v růžové barvě.

Obrázek 6: Logo pořadu Show Jana Krause, verze č. 2

Zdroj: http://www.mala-skala.cz/evt_image.php?img=2924

Výše uvedený typ loga je charakteristický především pro vysílání v posledních letech a na výše uvedených místech. Svou podobou značně víc přibližuje divadelní prostředí, představení či zábavnou show. Barevně je logo využíváno ve fialové a narůžovělé barvě na černém pozadí, případně v červené barvě na bílém pozadí. Jméno *Jana Krause* sice není barevně zvýrazněno, nicméně font loga si spousta lidí dokáže jednoznačně spojit s osobou moderátora a s jeho pořadem.

Vlastní internetová stránka pořadu představuje zajímavé oživení oproti předchozímu pořadu a v pohledné moderní grafice nabízí základní informace o show, možnost nákupu vstupenek na představení, rozsáhlý video archiv s kompletním seznamem všech doposud natočených děl, kontaktní formulář na produkci pořadu a odkaz na kapelu *Davidu Krause*. Archiv natočených děl je spravován pomocí odkazovaných videí, nahraných na populární video kanál *YouTube*.

Dalším značným posunem je zavedení účtu a především následná aktivita na sociálních sítích. *Talk show* má v současné době spravovaný účet na sítích *Facebook* a *Google+*, stejně tak jako výše uvedený kanál na video portálu *YouTube*.

V poslední řadě nesmíme zapomenout ani na samotnou osobu *Jana Krause*, který v současné době funguje sám jako marketingový nástroj této show. To navíc umocňuje zakořenění jeho jména v názvu pořadu.

6 ANALÝZA JEDNOTLIVÝCH DÍLŮ

Analýza jednotlivých dílů je provedena prostřednictvím zhlédnutí těchto dílů *Show Jana Krause* (resp. *Uvolněte se, prosím*), zaznamenáním nejrůznějších aspektů v souvislosti s projevem či chováním moderátora, hostů nebo publika a jejich následném vyhodnocení pro potřeby této práce.

V případě *Show Jana Krause* je při sledování pozornost konkrétně zaměřena na obsahovou stránku rozhovoru, reakce publika a komunikačního partnera na projev moderátora a hosta, korektní používání českého jazyka (spisovného a nespisovného), gestikulaci moderátora, na ponechávání prostoru k vedení diskuze hostem a na dodržování *Leechových* zdvořilostních principů. Pro korektní posouzení byly veškeré rozhovory sledovány dvakrát, jednou za cílem vyhodnocení čistě vizuálního vnímání a podruhé s cílem popisu zvukové stopy.

U pořadu *Uvolněte se, prosím* bylo sledování jednotlivých epizod doplněno čtením knižních publikací *Jana Krause*, které doplňují dostupné nekompletní video záznamy v nižší kvalitě. Celkové vyhodnocení je značně omezenější – největší pozornost je zaměřena na obecný postoj moderátora k hostovi, průběh dialogu z hlediska obou komunikačních partnerů, zábavnost rozhovoru u publika a styl používané mluvy.

Individuální výsledky všech zkoumaných rozhovorů jsou uvedeny v následujících dvou podkapitolách. Souhrnné výsledky tohoto hodnocení jednotlivých rozhovorů jsou uvedeny na konci kapitoly. Vyhodnocovací formulář, použitý pro každý z níže uvedených rozhovorů, je k dispozici v příloze této práce.

6.1 UVOLNĚTE SE, PROSÍM

Z původní verze pořadu došlo k analýze pouze dvou dílů, tedy šesti rozhovorů. Ty jsou navíc (jak již bylo uvedeno) prezentovány v omezenějším rozsahu než v případě *Show Jana Krause*.

Důvodem je působení moderátora na veřejnoprávní televizi, která v důsledku vlastních parametrů a řádu neumožňuje plnou realizaci této ústřední postavy. Přesto bude zajímavé konfrontovat získané poznatky s nástupnickým pořadem *Show Jana Krause*.

6.1.1 14. 1. 2005 – PETR ZIMMERMANN, TEREZA PERGNEROVÁ, STANISLAV PECKA

Natáčení se dne 14. 1. 2005 zúčastnil *Petr Zimmermann*, český lékař a politik, v té době hejtman plzeňského kraje za ODS, původem ze Sušic. Druhým hostem byla *Tereza Pergnerová*, česká moderátorka, herečka a zpěvačka, známá především díky své dlouhodobé drogové závislosti a moderování televizního pořadu *VyVolení*. Posledním hostem byl *Stanislav Pecka*, český pekař, kandidát na prezidenta a významný odpůrce letního času.

Jako první host pořadu byl představen hejtman plzeňského kraje za ODS *Petr Zimmermann* a téma rozhovoru bylo celkem otevřené, ačkoli bylo často usměřňováno ze strany moderátora. Ten velmi často hledal ve vlastních poznámkách vhodné otázky či specifikace hosta a vzhledem k zaměření hosta měla konverzace více publicistický charakter a výrazně méně smíchu. Několik prvních minut lze označit čistě jako „otřukávání“ hosta. *Kraus* využívá při konverzaci nespisovný jazyk, velmi často se v jeho konverzaci objevují vycpávková slova jako „*hele, že jo, ...*“, zatímco host se snaží držet spisovného jazyka. Celý rozhovor pak představuje spíše publicistický pořad než klasický koncept Late night show, jak jej známe v Americe.

Jako druhá se v tomto díle pořadu zúčastnila natáčení herečka a moderátorka *Tereza Pergnerová*. Díky absenci jakéhokoli napojení na politiku a bulvární oblíbenosti mladé herečky byl celý rozhovor daleko uvolněnější a pro diváka zábavnější (publikum se smálo dvakrát více než při předchozím rozhovoru). Rozhovor, obsahující u obou stran plno nespisovných výrazů, působil velmi neformálně. Lépe se projevovala i *Krausova* gestikulace, která vhodně dotvářela jeho poznámky za smíchu publika. Téma rozhovoru se pohybovalo kolem drogové závislosti *Pergnerové* a silně osobní rozhovor působil decentně a pro posluchače velmi atraktivně.

Poslední host, *Stanislav Pecka* přivezl moderátorovi jako dárek velký pšeničný chléb, ze kterého *Kraus* po celý zbytek vysílání užíval. Tématem rozhovoru byla debata o letním čase se související zvýšenou nehodovostí a *Peckův* opakovaný zásah vysokým napětím. Postoj *Krause* během rozhovoru byl silně direktivní a host často působil jako

loutka, pomocí které baví moderátor diváky. Tímto směrem byly směřovány i moderátorovy, často velmi nemístné komentáře.¹⁰²

V souvislosti s komentáři k poslednímu hostovi je vhodné doplnit, že vzhledem k tomu, že pořad byl tou dobou vysílán teprve několik měsíců, lze hovořit o jisté nevyzrálости moderátora. Po celý rozhovor zneužívá jisté naivity a stařecké senility svého hosta a při tom útočí speciálně na jeho kontroverzní výroky (např. zasažení vysokým napětím při cestě trolejbusem).

6.1.2 18. 3. 2005 – IVETA BARTOŠOVÁ, IVAN VODOCHODSKÝ, MARCELA KOŠANOVÁ

Natáčení se dne 18. 3. 2005 zúčastnila *Iveta Bartošová*, česká zpěvačka a zlatá slavice z konce 80. a začátku 90. let. Druhým hostem byl *Ivan Vodochodský*, český kuchař, herec a moderátor, který později, v letech 2012 až 2016, působil jako zastupitel Královéhradeckého kraje. Posledním hostem byla *Marcela Košanová*, česká čarodějka. Zajímavostí je, že celá tato epizoda byla v plném rozsahu vyňata z *Krausovy* druhé knihy – *Uvolněte se, podruhé*.¹⁰³ Důvodem byl pravděpodobně kontroverzně pojatý rozhovor se zpěvačkou *Ivetou Bartošovou*.

Rozhovor s *Ivetou Bartošovou* byl pojat z hlediska obou komunikačních partnerů zcela odlišně. *Bartošová* chtěla formou účinkování v televizním pořadu oslavit svůj dlouho připravovaný comeback, zatímco moderátor *Kraus* prahnul po senzaci a během pořadu *Bartošovou* opakovaně shazoval za její názory či domněnky. Situaci vhodně vystihuje hned úvod pořadu, kdy se zpěvačka svíjí v úvodních rytmech kapely *Davidy Krause*, na což moderátor reaguje poznámkou „*Vy jste asi dlouho neslyšela živou kapelu*.“¹⁰⁴ Zpěvačka se otevřeně vyjadřuje ke kategorizaci lidí na základě horoskopu a později není schopna dostatečně vhodně vyjádřit pojem *dvou-platinová deska*. Při rozhovoru jde o zvláštní ukázkou toho, kdy se host z důvodu uznání svého oponenta (moderátora) snaží o dodržování *Leechových* zdvořilostních principů, které však druhá strana souvisle porušuje. *Kraus* této situace využívá k bavení přítomného publika.

¹⁰² KRAUS, Jan. *Uvolněte se, prosím*--. Praha: XYZ, 2005. ISBN 80-86864-37-5. str. 105-109, 271

¹⁰³ KRAUS, Jan. *Uvolněte se, podruhé*--. Praha: XYZ, 2006. ISBN 80-87021-01-0.

¹⁰⁴ *Iveta Bartošová* byla touto dobou proslavená vystupováním na playback.

Následující dialog s *Ivanem Vodochodským* zahrnoval praktickou ukázkou. Ačkoli je tato osoba známá v mediálním světě převážně jako herec a moderátor, v pořadu se prezentoval vařením. To probíhalo přímo na stole moderátora, za kterým seděl *Jan Kraus*, tedy ne uprostřed pódia před diváky, jak je to obvyklé dnes. Sedící a houpající se moderátor působí v tomto pojetí před stojícím hostem velmi nevhodně a neaktivně. Dialog je oboustranně velmi nespisovný. Během rozhovoru je ze strany moderátora opětovně zapojena a ponižována zpěvačka *Bartošová*.

Posledním hostem, se kterým podobně jako v předchozích případech vede *Kraus* direktivní rozhovor, je čarodějka či čarodějnice *Marcela Košanová*. Její vystoupení v pořadu se týká speciálních postupů v čarodějnictví a magii, především co se týče afrodiziakálního obohacení jídel. *Jan Kraus* se v případě tohoto hosta nestaví přímo do opozice proti komunikačnímu partnerovi, nicméně dialog vede v jasné nadsázce, ke spokojenosti publika. To se směje jak moderátorem trefným poznámkám, tak i navrhovaným (nepředstavitelným) kuchařským postupům ze strany *Košanové*. I při tomto rozhovoru útočí moderátor na zpěvačku *Bartošovou*: „*Víte Iveto, tímto postupem se dostanete muži pod kůži, no, tam jste asi v životě nebyla...*“.

6.2 SHOW JANA KRAUSE

S uvedením pořadu na televizi *Prima* došlo ke snížení cenzury moderátora, který měl nově neomezené možnosti při selekci hostů a volbě probíraného tématu. Rozhovory jsou proti předchozímu případu rozebrány více do hloubky podle všech hodnotitelných aspektů komunikační analýzy.

6.2.1 24. 9. 2010 – MIROSLAV DONUTIL, ALEX DOLEŽALOVÁ, ALEŠ MRKVA

Natáčení se dne 24. 9. 2010 zúčastnil *Miroslav Donutil*, populární český divadelní a filmový herec, bývalý člen činohry Národního divadla v Praze, moderátor a bavič. Druhým hostem byla *Alex Doležalová*, psychologka, spisovatelka, bloggerka a publicistka, zabývající se sexualitou uživatelů marihuany. Posledním hostem byl *Aleš Mrkva*, metrosexuál roku 2009.

Miroslav Donutil

Rozhovor s českým televizním či divadelním hercem a moderátorem se týkal nového filmu *Román pro muže* na motivy románu *Michala Viewegha*. Hned po uvedení herce a jeho představení byla na obrazovce za moderátorem promítána klíčová a známá sekvence z filmu, z prostředí restaurace. Debata se následně usměřuje k přijímání či odmítání filmových a divadelních rolí na základně jejich povahy či zaměření¹⁰⁵ a později k setkání známého herce se svou manželkou v dobách, kdy působil v divadle v Brně.

Debata moderátora s hostem má obecně přátelský charakter, což dokazuje i tykání mezi *Krausem* a *Donutilem*. *Kraus* ponechává svému kolegovi možnost vést diskuzi dle jeho vlastního zájmu a během rozhovoru jej přerušuje jen minimálně. Přesto se mu několikrát trefně mířenými otázkami podařilo *Donutila* znejistit. Z pohledu diváka není komunikace jako celek vedena přímo k pobavení, ale do jisté míry především k seznámení s životem a působením herce. Diváci jsou trefnými hláškami rozesmáti výrazně méně často, než je v této show obvyklé.

Pokud se zaměříme na gestikulaci moderátora, zaujímá po většinu délky rozhovoru pozici posluchače, usazeného (až zaraženého) ve svém křesle a seznamuje se s názory *Donutila*. Z hlediska komunikační analýzy *Leechových* zdvořilostních principů se moderátor soustředí na prezentování shody a skromnosti mezi komunikačními partnery a vzhledem k postavení hosta dodržuje maxima skromnosti.

Alex Doležalová

Jako druhý host se představila mladá studentka psychologie *Alex Doležalová*, která byla toho času čerstvě vdaná za redaktora časopisu *Reflex*, *Jiřího X. Doležala*. Hned na úvod *Doležalová* obdarovala moderátora svou knihou *Expanze na Mars*, ve které popisuje dozrávání děvčete v současné době. V souvislosti s názory svého muže pro legalizaci marihuany se začala tímto tématem hlouběji zabývat a této věci je ponechána i samotná diskuze mezi moderátorem a hostem, která je svým tématem a svérázným způsobem projevu *Doležalové* velmi vtipná.

¹⁰⁵ Donutil se v tomto kontextu zmiňuje o odmítnutí role ve francouzském filmu, kde jej měla svádět malá holčička a on by jejímu svádění podlehl.

Proti rozhovoru s *Miroslavem Donutilem* je zde vidět zcela odlišný charakter diskuze, kdy se *Doležalová* z kraje debaty snaží dodržovat spisovný jazyk. Nicméně moderátorem není připuštěna k vedení dialogu ze své strany a musí se tak podřídít jeho nátlaku na styl vedení. Svými dotěrnými osobními otázkami se *Krausovi* podaří *Doležalovou* několikrát znejistit, ta jej ale velmi otevřenými odpověďmi podobně usadí. Komunikace diváky baví a smích je moderátorem vyvolán více než 20x během rozhovoru. Do rozhovoru je zapojen i *Miroslav Donutil*, který představuje historku z natáčení.

Během rozhovoru *Kraus* využívá ke své gestikulaci obdrženou knihu, která působí v interview jako rekvizita (často v ní i listuje bez konkrétního cíle o nalezení strany či požadované informace). V ostatních chvílích výrazně ukazuje svou pravou rukou. Při hodnocení principů zdvořilosti *Jan Kraus* výrazně porušuje maxima taktu a velkorysosti, obecně se však snaží o nalezení sympatií s hostem.

Aleš Mrkva

Aleš Mrkva je představen jako čerstvý vítěz soutěže *Metrosexuál* roku 2009 v Česku a celý rozhovor se točí kolem tohoto umístění, samotného vysvětlení pojmu *metrosexuál* a dále se zabývá specifickým chováním *metrosexuálů* (např. specifické návyky při mytí). V souvislosti s představením hosta je promítnuto několik fotografií z absolvovaných soutěží. Z rozhovoru je pak patrná *Krausova* menší připravenost na interview, kdy neví, na co se hosta ptát.

Zatímco host se soustředí na používání hovorové češtiny, *Kraus* má v tuto chvíli silně nespisovný jazyk, kde využívá vulgarismů a náboženských výrazů, které často vedou k rozesmátí publika. Přístup moderátora je silně direktivní, opakovaně hosta přerušuje při snaze o vlastní sdělení a neponechává mu prostor pro diskuzi. Do celého rozhovoru *Kraus* zapojuje *Donutila* a spekuluje o možnosti jeho účasti v této soutěži.

V návaznosti na nespisovný jazyk *Kraus* využívá i gestikulaci, kdy nasazuje často překvapený výraz doplněný frázemi: „*prosím Vás?, povídejte, ...jo takhle?*“ Komunikační analýza vykazuje klasické znaky porušování principů zdvořilosti maxima taktu, uznání či shody, z čehož plyne, že moderátor má problém se identifikovat se zaměřením či úspěchy hosta.

6.2.2 2. 12. 2011 – MAREK VAŠUT, VLADIVOJNA LA CHIA, FRANTIŠEK KŠÁŇA

Natáčení se dne 2. 12. 2011 zúčastnil *Marek Vašut*, český divadelní a filmový herec a filmový a herní dabér. Druhým hostem byla *Vladivojna La Chia*, zpěvačka, textařka, hudební skladatelka a výtvarnice. Posledním hostem byl *František Kšáňa*, tehdejší majitel a provozovatel legendárního břevnovského řeznictví v Praze.

Marek Vašut

Herec a dabér *Marek Vašut* nebyl na natáčení překvapivě pozván pro své umělecké úspěchy, ale hlavním tématem debaty s moderátorem byl jeho soudní proces s bulvárním médiem *Aha!*, kvůli článku o jeho promiskuitě a depresích. Celé interview se zabývá čistě tímto tématem a mediální dialog pak působí spíše jako monolog *Marka Vašuta*, ve kterém roli posluchače zaujímá i moderátor *Jan Kraus*. Ten sám herce vyzdvihuje pro jeho odvahu a zápal v boji s bulvárními médii.

Rozhovor s hostem je velmi otevřený a profesionální, přestože si oba účastníci dialogu mezi sebou tykají. Do role moderátora se zde překvapivě často stylizuje *Vašut*, který sám diskuzi usměrňuje a není *Krausem* přerušován. Z interview je však cítit, že značně postrádá vtipnou složku, moderátor vyvolá smích u diváků pouze čtyřikrát. Vzdáleně může vedení rozhovoru připomínat až filantropní *talk show Marka Ebena Na Plovárně*. Nevhodně však působí *Krausova* nespisovná mluva, která vedený rozhovor značně dehonestuje, přestože se *Vašut* snaží dodržovat prvky spisovného jazyka.

Velmi specifický a ojedinělý je *Krausův* oční kontakt, který je nad míru často veden s diváky (obvykle v pasážích, kdy *Vašut* čte obvinění a další právní specifika z donesených formulářů). Nicméně v běžné komunikaci s hostem zaujímá dominantní postavení, kdy je celým tělem opřen o gauč. *Kraus* neporušuje principy zdvořilosti, ve všech ohledech se snaží hosta vyzdvihovat, často na úkor sebe samého.

Vladivojna La Chia

Téma rozhovoru se zpěvačkou *Vladivojnou La Chiou* je zaměřeno nejprve k jejímu jménu, které má rusko-italský původ. Zpěvačka má *Krausem* otevřený prostor k diskuzi

o svých vlastních zájmech, kterou *Kraus* ze začátku směřuje k její umělecké dráze. Přesto *Vladivojna* vcelku detailně seznamuje příjemce diskuze se svou cestou do USA i se slovními hříčkami.

Rozhovor se v žádném případě nedá z hlediska moderátora považovat za direktivní, ale působí příjemně a zábavně. Jak moderátor, tak i zpěvačka rozesmějí publikum zhruba desetkrát, svými odpověďmi *Vladivojna* celkem třikrát moderátora překvapí, až zarazí. Oba v plném rozsahu využívají nespisovného jazyka.

Z hlediska gestikulace je pro moderátora v tomto rozhovoru typické jemné poklepávání prsty levé ruky na masivním stole. Tohoto jevu si bylo možné všimnout již např. při rozhovoru s *Miroslavem Donutilem*, avšak zde se vyskytuje ve výrazně větší míře. Komunikační analýza principů zdvořilosti je porušována především při nalezení shody a sympatií s hostem.

František Kšáňa

Host *František Kšáňa* si k představení své profese na pódium přinesl půlku prasete položenou přes rameno a *Jana Krause* obdaroval zástěrou s jeho iniciály. Následně mu byl donesen i stůl, na kterém prezentoval své schopnosti a gril, kde tepelně upravoval připravené kotlety. Tematicky je rozhovor zaměřen na možnosti zpracování masa.

Celý rozhovor probíhal ve stoje před zraky diváků a zády ke zbylým hostům usazeným na pohovce. Zajímavé je, že *Kraus* přílišnou pasivitou negativně působil na snahu hosta o seznámení diváků s procesem rozbourání masa. Často byl hostem vyzván o „pohlazení si masa“, případně přivonění k němu, moderátor však téměř vždy odmítal. Rozhovor měl přesto vtipný náboj doplněný řadou vtipných situací (např. když host opakovaně propaguje sádlo jako nejlepší část prasete).

Vedení rozhovoru ve stoje ponechávalo *Krausovi* výrazně větší možnosti pro gestikulaci, které výrazně využíval a rukama často parodoval pohyby řezníka, což působilo často velmi nevhodně. Podobně jako při rozhovoru s metrosexuálem *Alešem Mrkvou Kraus* nedodržel principy zdvořilosti směrem k hostovi (především maxima taktu, uznání a shody) i přes jeho soustavnou aktivitu a dobrou náladu.

6.2.3 14. 12. 2012 – RADEK ŠTĚPÁNEK & TOMÁŠ BERDYCH, KAREL SCHWARZENBERG, TEREZA FAJKSOVÁ

Natáčení se dne 14. 12. 2012 zúčastnili *Radek Štěpánek & Tomáš Berdych*, čeští tenisté a čerství vítězové *Davisova poháru*. Druhým hostem byl *Karel Schwarzenberg*, toho času Ministr zahraničních věcí a kandidát na prezidenta České republiky. Posledním hostem byla *Tereza Fajksová*, česká modelka a *Miss Earth 2012*, vyhlášená na mezinárodní soutěži krásy na Filipínách.

Radek Štěpánek & Tomáš Berdych

Je vhodné upozornit, že vzhledem k úspěchu byli *Radek Štěpánek & Tomáš Berdych* považováni téměř za národní hrdiny po vítězném návratu ze Srbska, kde vyhráli *Davis Cup*. Jejich nástup na pódium byl tak doprovázen vypuštěním konfet a téma bylo zaměřeno čistě na jejich nedávný úspěch. Ten však neoslavoval pouze moderátor - oba hosté se několikrát dočkali značného potlesku od diváků.

Rozhovor s moderátorem by se dal přesto označit spíše za direktivní, neboť se *Kraus* opakovaně vracel k postupu za výhrou a jednotlivým zápasům. *Kraus* nikdy neuděloval slovo konkrétní osobě z dvojice, odpovědi se obvykle ujal ten, kdo mluvil jako poslední. Oba sportovci své odpovědi nicméně doplňovali. Projev moderátora obsahoval řadu slangů ze sportovního prostředí. *Krausovi* se podařilo v tomto případě dobře spojit humor a oslavu sportovního úspěchu, takže rozhovor byl i divácky velmi atraktivní.

Krausova gestikulace nebyla v tomto rozhovoru výrazná vzhledem k pojetí situace, výraznější byly pouze jeho „ukazovací“ pohyby pravou rukou. *Kraus* dodržoval veškeré zdvořilostní principy a snažil se projevit hostům velké uznání na úkor kritiky sebe sama. V závěru rozhovoru se na obrazovce prezentoval videem ze své domácnosti, kdy sledoval finále *Davis Cupu* a výhru se svými dětmi doma značně prožíval.

Karel Schwarzenberg

Interview s *Karlem Schwarzenbergem* bylo ze strany moderátora vedeno profesionálně a plně odpovídalo dlouhodobému působení a uznání známého politika. Hlavním nosným tématem byl život ministra zahraničí v Rakousku a České republice, působení

v politice a především pak jeho kandidatura na prezidenta, při které mu bylo ze strany *Krause* položeno několik otázek specifických pro politické aspiranty.

Rozhovor byl ze strany moderátora veden direktivně, což host bez problémů přijal a dokázal pohotovými reakcemi a specifickou mluvou několikrát pobavit *Krause* i diváky v sále. Oba komunikační partneři se snažili o užívání spisovného jazyka českého, ačkoli místy byla v rozhovoru slyšet notná dávka ironie, která zesměšňovala dané téma. Oba se taktéž zcela vyhnuli užívání vulgarismů ve svých výpovědích.

Ze strany *Krause* byly otázky doplněny řadou gestikulací pomocí rukou či výrazů v obličejí a při dlouhém projevu ze strany *Karla Schwarzenberga* předstíral moderátor spánek. Na ten dokázal host pohotově reagovat poznámkou: „*Vy máte ještě lepší spánek, než mám já.*“. Vzhledem k politickému působení a obecnému souladu s názory politika se *Kraus* snažil o dodržování principů zdvořilosti, což se mu vcelku dařilo, především při projevení maxim taktu a sympatie.

Tereza Fajksová

Téma rozhovoru s *Terezou Fajksovou* bylo zaměřeno na soutěžení v oblasti krásy a na povinnosti *Miss Earth*. Tereza se zmiňovala o průběhu soutěže na Filipínách i její přípravě. Následně byla pozornost obrácena k současným povinnostem, mezi které patří cestování po světě a seznamování lidí s environmentálními problémy. Do debaty byl v mnoha případech zapojen i *Karel Schwarzenberg*, jehož komunikace s *Terezou* by se dala považovat až za flirtování.

Kraus v mnoha případech ponechal prostor pro vyjádření vlastních názorů modelky a průběh debaty ze své strany příliš neupravoval. Většinu vtipů tvořil *Kraus* na základě opakovaných slovních spojení, které *Tereza* pronesla a publikum dokázal v krátkých časových intervalech tímto způsobem příjemně bavit. Samotná modelka přes svůj vzhled nepůsobila v debatě jednodušším dojmem a několikrát se jí podařilo vyřčenými fakty moderátora znejistit.

Gestikulační projev *Jana Krause* nebyl nikterak výrazný až na moment, kdy rukama naznačoval pózování při focení účastnic *Miss*. Z hlediska principů zdvořilosti se *Kraus* snažil především o dodržení maxima uznání, ačkoli byly jasně vidět menší sympatie.

6.2.4 10. 5. 2013 – MARTIN KRAUS, LADY MOUSELLYCA, VIRAL BROTHERS

Natáčení se dne 10. 5. 2013 zúčastnil *Martin Kraus*, český divadelní a filmový herec. Druhým hostem byla *Lady Mousellyca* (vl. jménem *Anna Pačesová*), první dáma české burlesky, představující umělecky prováděný striptýz. Posledním hostem byli *Viral Brothers* (*Erik Meldik & Čeněk Stýblo*), autoři série internetových videí „*Debilní kecy*“

Martin Kraus

Moderátor hned po představení českého herce naráží na jeho příjmení a pohotově vtipkuje na téma svých rodinných příslušníků (zda se nejedná o dalšího nemanželského syna).¹⁰⁶ Herec *Martin Kraus* byl do pořadu pozván díky vítězství v anketě *Týtý*, kategorie *Objev roku*, přičemž toto ocenění získal především díky působení v seriálu *TV Prima Cesty domů*. Moderátor je na debatu zcela nepřipraven, a proto se nosným tématem stává herecův vztah s o 9 let mladší přítelkyní a v závěru působení v divadlech. Absence tématu a styl vedení rozhovoru výrazně představuje až bulvární pojetí *talk show*.

Během pořadu jsou oba komunikační partneři oceňováni od diváků obvykle pouze vlašným smíchem a nikdo se v rozhovoru nechce příliš ujmout hlavního slova. I host je tak odměněn smíchem za pronesené hlášky a komentáře na adresu *Jana Krause*. Oba hojně využívají prvků nespisovného jazyka.

Mezi gestikulačními projevy je možné si povšimnout *Krausova* ikonického klepání prsty levé ruky na podložku stolu a jeho značnou pohyblivost při celém rozhovoru, např. když pomocí pravé ruky tvoří ploutev před obličejem. Moderátor porušuje veškeré principy zdvořilosti, když odvrací pozornost od hlavního úspěchu hosta a neprojevuje vůči němu v žádné formě uznání.

Lady Mousellyca (Anna Pačesová)

Navazující rozhovor s *Lady Mousellyca* opět nepůsobil přirozeným dojmem vzhledem k zanedbané přípravě ze strany moderátora. *Kraus* mladou a svůdnou umělkyni

¹⁰⁶ V roce 2004 kontaktoval moderátora jeho nemanželský syn Marek Blažek, o kterém Jan Kraus do té doby nevěděl.

pražské burlesky (kterou můžeme považovat za babičku striptýzu nebo spíš za jeho umělecké provedení) dostatečně nepředstavil a její uvedení probíhalo krátkým, zhruba 3,5 minutovým vystoupením na pódiu za tmy. Probírá se studium a vzdělání umělkyně, přičemž moderátor i první host naráží na jednoduchost *Lady*. Subjektivně lze považovat přístup produkce pořadu v tomto případě za krajně nevhodný, ať už ze strany selekce hosta, nebo ze strany přístupu moderátora.¹⁰⁷

Host v pořadu vystupuje jako velmi slabý protivník moderátora, který je zaražen takřka jakoukoli otázkou, což pro diváky působí komicky. Divácky však není celkový projev příliš atraktivní a do rozhovoru je často vměšován první host – *Martin Kraus*. *Jan Kraus* pak těží obvykle pouze z opakování sporných frází umělkyně.

Moderátor při svém gestikulačním projevu opět využívá obdržené rekvizity, kterou jsou vstupenky na představení umělkyně. Při samotném rozhovoru *Kraus* zaujímá dominantní postavení opřený o pohovku, při reakci pak nasazuje pózu posluchače usazeného hluboko v křesle. Principy zdvořilosti a jejich maxima jsou takřka ve všech případech porušována.

Viral Brothers (Erik Meldik & Čeněk Stýblo)

Setkání moderátora *Jana Krause* s *Viral Brothers* je menší náplastí za nezdařilý díl, neboť oba protagonisté videí „*Debilní kecy*“ se zdatně ujali řízení rozhovoru a bavení diváků. Tématem rozhovoru bylo působení hostů a jejich úspěch na kanále *YouTube*.

Projev *Erika* a *Čenka* působil přirozeně a divácky byl velmi atraktivní, často oceňovaný přirozeným smíchem publika. Oba hosté hojně využívali specifické výrazy, které *Kraus* opakoval, často se špatnou výslovností (např. *Fan club*, *YouTube*). Při nedostatečném seznámení moderátora s danými výrazy došlo dvakrát k jeho znejistění.

Kraus po většinu rozhovoru působí jako posluchač usazený v křesle a pouze z kraje rozhovoru vede toto interview formou „otázka – odpověď“. Při hodnocení principů zdvořilosti se *Krausovi* daří dodržovat maxima taktu, uznání a shody.

¹⁰⁷ O neatraktivnosti tohoto rozhovoru svědčí také zkrácení rozhovoru na takřka minimální možnou délku trvání, přičemž i tak více jak třetinu času zaujímá úvodní vystoupení *Lady Mousellyca*.

6.2.5 26. 11. 2014 – EWA FARNA, PATRIK HARTL, ALEXANDER BÁRTA

Natáčení se dne 26. 11. 2014 zúčastnila *Ewa Farna*, zpěvačka polské národnosti se státním občanstvím České republiky. Druhým hostem byl *Patrik Hartl*, český spisovatel, scénárista a režisér. Posledním hostem byl *Alexander Bárta*, slovenský televizní a divadelní herec.

Ewa Farna

Ewa Farna se *talk show* s *Janem Krausem* zúčastnila již podruhé, poprvé tomu tak bylo ještě na *České televizi*, v jejích 13 letech. Nyní se v tématu moderátor zaměřil na nové CD zpěvačky a její mezinárodní působení v České republice a Polsku. Při přátelské konverzaci se *Kraus* dotkl i *Ewina* soukromého života, ke kterému byla ochotna se okrajově vyjádřit.

Přestože moderátor upozorňuje, že se s *Ewou* dobře zná, tak si navzájem vykají. Rozhovor je divácky velmi atraktivní a příjemný, ačkoli není smích nedílnou součástí každé pronesené věty. Za vtipnější „kauzu“ lze považovat snad pouze *Ewou* komentovaný úklid spodního prádla u sebe v bytě. *Kraus* ve svých větách opět využívá nespisovného jazyka a ponechává známé zpěvačce prostor pro vlastní diskuzi. Přesto zůstává v roli moderátora.

I v tomto případě *Jan Kraus* využívá dárek obdrženy od zpěvačky jako rekvizitu při moderování a během rozhovoru výrazněji gestikuluje rukama. Nicméně při rozhovoru dodržel brilantně veškeré zdvořilostní principy a ukázkově vyzdvihoval image svého hosta na úkor své vlastní. Z hlediska komunikační analýzy tak můžeme toto interview považovat za velmi zdařilé.

Patrik Hartl

Druhým hostem tohoto vysílání *Show Jana Krause* byl herec, spisovatel a režisér *Patrik Hartl*, jeden ze zakladatelů *Studia Dva*. Vzhledem k tomu, že v roce 2014 se jednalo ještě o veřejnosti ne zcela známou osobu, bylo hlavním tématem představení hosta a jeho práce. Ten obdaroval moderátora svým novým románem. Rozhovor byl

uveden představením atypického smíchu *Patrika Hartla* a následně byla pozornost věnována jeho scénáristickým a režisérským projektům, stejně tak jako osobnímu životu.

Přestože *Kraus* představil hosta jako dlouhodobého rodinného přítele, který spolupracuje na různých projektech i s *Janou Krausovou* a *Ivanou Chýlkovou*, tak si moderátor s hostem překvapivě vykájí. Po *Ewě Farne* ponechá *Kraus* volnou diskuzi i tomuto hostovi, který dokáže v tomto rozhovoru rozesmát diváky vícekrát, než sám moderátor. Rozhovor je příjemné sledovat pro jeho nenucený a inteligentní humor, ve kterém není využíváno nadměry cizích slov či vulgarismů. Do debaty se příležitostně vkládá i sama *Farna*.

Kraus si při komunikaci s *Patrikem Hartlem* opět bere velmi často do ruky knihu, na kterou i v komunikaci odkazuje. Při atypickém smíchu hosta pak *Kraus* navazuje oční kontakt s publikem a kamerou, přičemž ukazuje na *Patrikův* výraz. Přes tento lehce nedůstojný moderátorův postoj můžeme hovořit o dodržování principů zdvořilosti ve všech ohledech.

Alexander Bárta

Slovenský herec *Alexander Bárta* byl na natáčení pozván díky dlouhodobému účinkování v *Národním divadle* a dále v nekonečném seriálu *Panelák* a jiným, často kontroverzním rolím v jiných slovenských seriálech. Dalším tématem, kterému *Jan Kraus* věnoval pozornost, byl milenecký vztah s herečkou *Henrietou Mičkovickou*, *Alexandrovou* kolegyní z natáčení.

Projev *Jana Krause* je do jisté míry ovlivněn cizí, leč srozumitelnou řečí a proto ve svém projevu volí více spisovných výrazů pro lepší porozumění hosta. Při opakování výrazů se pak soustředí převážně na specificky znějící slovenské výrazy (např. „*priamo, východňár*“). Rozhovor je na rozdíl od předchozích interview více řízen moderátorem, avšak často do něj zasahují i ostatní hosté.

Po většinu času je *Kraus* pohodlně usazen v křesle a nechává debatu plynout. I v tomto případě moderátor dodržuje veškeré principy zdvořilosti vůči svému komunikačnímu partnerovi.

6.2.6 10. 6. 2015 – ANDREW H. SCHAPIRO, TAŤJANA MEDVECKÁ, LADISLAV ZIBURA

Natáčení se dne 10. 6. 2015 zúčastnil *Andrew H. Schapiro*, americký právník a velvyslanec Spojených států v České republice v letech 2014 – 2017. Druhým hostem byla *Tatjana Medvecká*, česká herečka, dabérka a držitelka ocenění Český lev. Posledním hostem byl *Ladislav Zibura*, český cestovatel, spisovatel, novinář a copywriter.

Andrew H. Schapiro

Rozhovor s bývalým americkým velvyslancem byl velmi odlišný z důvodu zapojení tlumočnice, která přímo na pódiu překládala otázky rozhovoru pro hosta a zpět do češtiny moderátora. Téma bylo vcelku volné a zatímco *Kraus* se dotýkal spíše politiky a současného fungování hradu, tak *Andrew* se více vyjadřoval ke své rodině, která v období první republiky žila v Praze. Během toho představil i vydanou knihu, která obsahuje přepisy rozhovorů mezi oběma částmi jeho rodiny. V závěru rozhovoru vystoupil *Andrew* s kapelou *Davidu Krause* a prezentoval se hrou na elektrickou kytaru.

Zcela odlišný byl z důvodu omezených možností i projev moderátora, který nijak nezasahoval do projevu svého hosta a nechal jej k dané otázce mluvit. *Krausův* projev byl výrazně profesionálnější, než je v této show obvyklé a moderátor dbal na značné používání termínů spisovné češtiny. Vzhledem k takto omezeným možnostem však host nemohl volně navozovat vlastní téma a zcela se musel přizpůsobit moderátorovi a formátu pořadu. Smích publika byl ze strany obou komunikačních partnerů vyvolán pouze zhruba desetkrát, což naznačuje vyšší vážnost debaty.

V souvislosti s omezením zasahováním do debaty zkrotil *Jan Kraus* i svou gestikulaci, přičemž obě ruce držel po většinu pořadu sevřené v sobě a viditelně položené na stole, což naznačuje důkladné sledování hosta. Je pak samozřejmostí, že v tomto případě byly zcela dodrženy veškeré principy zdvořilosti.

Tatjana Medvecká

Tatjana Medvecká je divadelní a filmová herečka a dabérka a zároveň dlouhodobá přítelkyně *Jana Krause* ještě ze studentských let. Tento fakt není v show zmíněn, nicméně

vyplývá z kontextu při společném vzpomínání na dřívější časy. Z úcty nemá *Jan Kraus* potřebu směřovat rozhovor a ponechává styl komunikace na *Tatjaně*, což je velkorysé gesto, nicméně rozhovor značně ztrácí atraktivitu pro diváka. Téma se po celou dobu dialogu pohybuje kolem společných zážitků nebo vystupování osob na jevišti či v televizi.

V důsledku výše uvedených skutečností si *Kraus* a *Medvecká* pochopitelně při dialogu tykají. Oba hojně využívají prvků nespisovné češtiny, ale vyhýbají se vulgarismům. Rozhovor je obecně velmi umírněný a spíše poučný či poznávací než zábavný. Smích publika tak přichází spíše sporadicky. Prezentovaný přístup *Medvecké* je specifický spíše pro jiné typy večerních pořadů. Na diváka může takto vedený rozhovor působit až nudně, i když leckdo přilne takto nastavené pohodové atmosféře.

I z gestikulačního hlediska lze jasně rozpoznat, že se host s moderátorem dlouhodobě znají. Moderátor neodporuje fyzickému kontaktu (doteky rukou) během rozhovoru a při vzpomínání si často sahá do obličeje. Velmi dobře jsou dodržovány zdvořilostní principy, v rámci kterých moderátor vychází hostovi a jeho stylu debaty zcela vstříc a dodržuje z komunikačního hlediska maximum taktu a velkorysosti.

Ladislav Zibura

Ladislav Zibura je známý český cestovatel, v současné době působí jako spisovatel, novinář a copywriter. Do show byl pozván díky několika uskutečněným cestám, které vedly do *Santiago de Compostela*, do *Říma* nebo z bulharského pobřeží do *Izraele*. Kolem těchto zážitků se pohybuje i téma celé debaty, které sám host usměrňuje a moderátor mu nechává v tomto směru prostor. V druhé půli rozhovoru se však již ptá na konkrétní zážitky a zkušenosti formou otevřených otázek.

Kraus v rozhovoru s výrazně mladším hostem se snaží stylizovat do podobné mluvy a používá zahraniční výrazy (např. „*guide*, *stand-up*“). Jeho řeč představuje nespisovný jazyk, podobně jako projev hosta. Oba dva do jisté míry pak baví publikum, z každé strany byl vyvolán smích publika zhruba v pěti případech.

Po většinu času sedí v pozici posluchače a gestikuluje minimálně. *Kraus* dodržuje zdvořilostní principy, ačkoli vzájemné sympatie jsou nižší než v jiných případech.

6.2.7 10. 2. 2016 – ZDENKA PROCHÁZKOVÁ, TOMÁŠ ČUPR, DAVID HŮRKA

Natáčení se dne 10. 2. 2016 zúčastnila *Zdenka Procházková*, česko-rakouská herečka a konferenciérka. Druhým hostem byl *Tomáš Čupr*, český podnikatel a investor, zakladatel společnosti *Slevomat* či *Dáma Jídlo*. Posledním hostem byl *David Hůrka*, kouč a lektor svádění.

Zdenka Procházková

Zdenka Procházková je představena moderátorem jako známá mezinárodní herečka, která dlouhodobě žila v Rakousku a Německu a v současné době se podílela na natáčení českého filmu *Lída Baarová*. Během rozhovoru seznamuje příjemce komunikace o svém životě v Německu a působení na tamní divadelní škole. Blíže se také vyjadřuje ke své herecké kariéře a ke *Karlu Högerovi*, což je téma, na které herečka nerada přistupuje. V závěru rozhovoru je *Janem Krausem* obdarovaná kyticí, což je v této show vcelku ojedinělý jev.

Rozhovor se *Zdenkou Procházkovou* opět patří mezi serióznější, kdy se moderátor chová pokorně a nesnaží se vytvořit senzaci za každou cenu. *Kraus* používá spisovnější mluvu, než je obvyklé, ačkoliv stále je ve větách slyšet znaky obecné češtiny. Daleko méně se však můžeme setkat se smíchem diváků, který zazní zhruba sedmkrát. Rozhovor nicméně nepůsobí nudně, jen nabízí inteligentnější formu zábavy.

Během dialogu *Kraus* využívá svého dominantního postavení. Nejenže usměřňuje debatu, ale i svou pozicí nad pohovkou posiluje svou roli. *Kraus* dodržuje principy zdvořilosti, největší pozornost je soustředěna na naplnění maxima uznání známé a oblíbené herečce, zasloužilé umělkyni.

Tomáš Čupr

Daleko zábavnější a divácky atraktivnější je rozhovor s podnikatelem *Tomášem Čuprem*. Hned z kraje konverzace *Kraus* informuje svého hosta, že jeho stravovací systém vychází z používání jeho aplikace. *Tomáš Čupr* následně seznamuje diváky se svým pobytem v Anglii a vznikem *Slevomatu*, ale i dalších projektů. Rozhovor je

následně doplněn krátkou diskuzí o moderních technologiích v oblasti automobilového průmyslu a bankovních institucích.

Kraus během rozhovoru používá řadu nespisovných slovních obrátů, což odpovídá podobnému stylu komunikace jako ze strany *Tomáše Čupra*. Diváky se povede těmto komunikačním partnerům rozesmát opakovaně při slovní hříčce „*Honit si ego*“ a následně při komentování *Krausových* objednávek na portálu *Dáme Jídlo*. Rozhovor působí velmi zábavně a hostovi se povede opakovaně znejistit a rozesmát i samotného moderátora. Subjektivně lze tento rozhovor považovat za zcela typický a charakteristický pro model *Late night show*, neboť představuje inteligentní formu nenuceného humoru, kdy má hlavní slovo dobře připravený moderátor.

Během rozhovoru *Kraus* výrazně gestikuluje svou dominantní (pravou) rukou. Často, obvykle při znejistění ze strany hosta nastaví překvapivý či vyděšený výraz v obličejí, který následně doprovodí smíchem. V oblasti principů zdvořilosti *Kraus* několikrát porušuje maxima velkorysosti, avšak v dodržování ostatní aspektů komunikační analýzy mu není co vytknout.

David Hůrka

David Hůrka je kouč v oblasti osobního rozvoje a zabývá se motivací lidí. V úvodu svého rozhovoru prozradil, že měl nízké sebevědomí kvůli svému vzhledu, což jej vedlo k sebevzdělávání v této oblasti. Během show se pohybuje s *Krausem* na pódiu a na jedné z diváček demonstruje své techniky svádění v baru či klubu, kterou se *Kraus* snaží pod jeho vedením také naučit.

Přístup moderátora k člověku a jeho zálibě (resp. práci) je velmi otevřený. Host postupuje pod taktovkou direktivního moderátora. *Kraus* nešetří vulgarismy (např. „*blbci, blboun, žere*“), ačkoli je na pódiu (na pohovce) stále přítomna dáma, které předtím projevoval úctu. Smích publika se obvykle dostaví výhradně po komentářích *Krause*.

Pohyb *Jana Krause* je opět dynamický, neboť se společně s hostem pohybuje přímo v prostoru před diváky. Navíc částečně nominuje do role hosta i diváčku z publika, což jeho pohybovou aktivitu umocňuje. V komunikaci moderátor nedodržuje principy zdvořilosti, porušuje maxima taktu a maxima uznání.

6.2.8 8. 11. 2017 – IVAN BARTOŠ, JAN BUDAŘ, JIŘÍ ŽÁKOVSKÝ

Natáčení se dne 8. 11. 2017 zúčastnil *Ivan Bartoš*, český politik, předseda České pirátské strany a nově poslanec Poslanecké sněmovny PČR. Druhým hostem byl *Jan Budař*, český herec, režisér, hudebník a scenárista. Posledním hostem byl *Jiří Žákovský*, mistr světa v saunových ceremoniálech.

Ivan Bartoš

Příchod na pódium nového poslance PSP ČR, *Ivana Bartoše*, byl doprovázen zvukovou kulisou přítomné kapely, hrající ústřední skladbu ze série filmů „*Piráti z Karibiku*“. Téma bylo směřováno na dosavadní (tou dobou 14 dní) působení tohoto relativně nového politického uskupení v Parlamentu ČR. *Ivan Bartoš* se během diskuze snažil maximálně propagovat aktivity své strany a v několika případech se vyhrazoval proti jiným politickým uskupením.

Jan Kraus se při tomto rozhovoru velmi důrazně prosadil ve své roli, když řadou trefných komentářů usazoval často přemrštěné výroky předsedy pirátské strany. Jeho komentáře publikum bavily a přítomné diváky dokázal rozesmát během vysílání jedenáctkrát. *Bartoš* se během celého natáčení snažil při svých projevech držet spisovné češtiny, což se mu ve výsledku zdařilo. Moderátor proti tomu nešetřil výrazy z obecné češtiny nebo vulgarismy. Rozhovor ve výsledku působil velmi živě.

Gestikulace ze strany moderátora probíhala nejčastěji pravou rukou a proti obvyklému zvyku svá ostrá slova nedoplňoval opřením se o gauč a vizuálním vyjádřením dominance nad svým hostem. Moderátorovi se nepodařilo dodržet v principech zdvořilosti maxima taktu a maxima uznání.

Jan Budař

Tématem dialogu mezi *Janem Budařem* a *Janem Krausem* je prezentace nové knihy hosta pod názvem *Princ Mamánek*, která tou dobou vycházela v knižní a audio podobě a zároveň probíhaly přípravy k televiznímu zpracování pohádky. Při té příležitosti byla divákům spuštěna krátká videoukázka zamýšleného filmu, ve které v hlavní roli působil i sám *Jan Budař* s komickým přičeskem.

Jan Budař je dlouhodobým kolegou s *Janem Krausem* a oba herci si od začátku diskuze tykají, což po předešlé situaci navozuje přátelštější atmosféru. Samotný rozhovor je uveden ze strany *Krause* velmi vtipně, když se svého hereckého kolegy dotáže: „*Proč ty nenosiš taky tenhle účes?*“ s odkazem na dredy *Ivana Bartoše*. Vtipnou situaci doprovázejí dalšími poznámkami, které specifikují jejich sestřihy (např. *ježurka, lesklotina, ...*). Jejich konverzace má všechny znaky nespisovného jazyka, včetně občasného použití vulgarismů. Diváci se velmi dobře baví, především trefnými poznámkami moderátora, které je během rozhovoru rozesmějí více než desetkrát.

Gestikulace je až na úvod rozhovoru (kdy si host s moderátorem vzájemně prohlížejí svou hlavu) velmi chabá, neboť rozhovor je řízen ze strany *Jana Budaře*. *Kraus* je v roli posluchače opřený ve svém křesle a poslouchá vyprávění svého kolegy. Při svém projevu *Kraus* porušuje maxima velkorysosti a maxima uznání, když neprojevuje větší zájem o novou knihu svého kolegy.

Jiří Žákovský

Na natáčení byl *Jiří Žákovský* pozván jako nový mistr světa v saunových ceremoniálech, přičemž jeho vyprávění je pochopitelně doplněno praktickou ukázkou. Při představení hosta se moderátor dotáže na podobu saunového ceremoniálu, kterou host popisuje jako představení v sauně. V praktické ukázce si *Jan Kraus* i host *Jan Budař* vyzkouší techniky saunového ceremoniálu (např. „*helikoptéra, pizza*“) a následně se pokouší i o kolektivní prezentace.

Mluvený projev obsahuje spoustu prvků nespisovného jazyka a vulgarismy. Host přistupuje k prezentaci uvolněně a moderátor ze své pozice dialog plně řídí. Ve výsledku je pak moderátor jediný, kdo svými poznámkami dokáže rozesmát diváky. Mezi rozhovory s praktickou ukázkou však tomuto představení chybí dostatečný šmrnc a pomyslná exkluzivita, kterou nedokáže show přivodit moderátor ani jeho host.

Typická gestikulace *Jana Krause* se projevuje minimálně, neboť má po většinu doby v ruce ručník, kterým napodobuje jednotlivé techniky, předváděné jeho hostem. Z hlediska komunikační analýzy dochází u principů zdvořilosti k soustavnému porušování maxima uznání a maxima skromnosti.

6.3 SOUHRNNÉ VÝSLEDKY

Na základě provedené analýzy obou pořadů můžeme nyní ověřit, doplnit a zcela konfrontovat dříve uvedená tvrzení v teoretické a praktické části této diplomové práce. Zaměříme se především na zjištěná specifika a oblasti, které nebyly doposud rozsáhleji identifikovány a popsány.

Původní verze pořadu pod názvem *Uvolněte se, prosím* působila dle subjektivního názoru překvapivě daleko agresivnějším projevem moderátora. Ten se velmi často držel předepsané osnovy rozhovoru (často do ní při vysílání i nahlížel) a v mnoha případech se nechal ovlivnit prvotními sympatiemi k danému hostovi, což v řadě případů působilo na diváka až nevhodně (např. rozhovor se *Stanislavem Peckou* či *Ivetou Bartošovou*) či bulvárně. Zcela dobře nebyla ještě uchopena celá koncepce show, kterou však do značné míry limitovaly požadavky veřejnoprávní televize. Současný formát *Show Jana Krause*, který je představen na následujících řádcích, sedí *Janu Krausovi* daleko lépe.

Pokud se zaměříme na použití českého jazyka moderátorem, tak v drtivé většině rozhovorů využívá *Kraus* prvků nespisovného jazyka českého. Svůj ústní projev je moderátor nicméně schopen pružně ovládat a nespisovnou řeč pak razantně omezit, což obvykle nastává při uvedení významnějšího hosta – uznávaného politika, umělce či sportovce (v případě analytického výzkumu např. *Zdenka Procházková*, *Andrew H. Schapiro*). To však neplatí po dokončení rozhovoru a uvedení následujícího hosta, kdy ovšem původní komunikační partner zůstává v přímém kontaktu na pódiu.¹⁰⁸

Při sledování je možné jasně rozlišit jednotlivé rozhovory, které jsou vedeny direktivně, tedy spíše ze strany moderátora a jiné rozhovory, kterým dává směr naopak host pořadu. Je těžké posoudit, na základě kterého faktoru se moderátor rozhodne pro jeden nebo druhý přístup, nicméně neexistuje klasifikační rámec, který by specifikoval

¹⁰⁸ Např. při rozhovoru se *Zdenkou Procházkovou* dal *Jan Kraus* dialogu velmi vysokou úroveň volbou vhodných slov a snahou o aplikaci spisovného jazyka. Při rozhovoru s následujícím hostem (*Tomášem Čuprem*) zůstala *Zdenka Procházková* stále na pódiu, usazená na pohovce vedle nového hosta, avšak projev *Jana Krause* se změnil a zahrnoval i řadu vulgarismů – přestože uznávaná umělkyně byla stále v přímém kontaktu s dialogem. Můžeme tedy říci, že se jedná o obyčejnou pózu moderátora.

tento postoj na základě věku, pohlaví, pořadí hosta, jeho významnosti nebo oblasti zájmu, jako je tomu při vysvětlení jiných aspektů chování.

Citelně velmi dobře lze při sledování posoudit připravenost moderátora na daný rozhovor, což je asi jediný způsob, jak rozlišit výše uvedený direktivní či nedirektivní postoj. Značná nepřipravenost moderátora se výrazně projevila při epizodě z 10. 5. 2013, jejímiž hosty byly *Martin Kraus*, *Lady Mousellyca* a *Viral Brothers*. Téma bylo ve všech případech velmi volně stanoveno a většinou vycházelo z vybrané oblasti, kterou host na úvod prozradil.¹⁰⁹ Až posledním hostům (*Viral Brothers*) se podařilo ztraktivnit show pro diváky, neboť zcela převzali vývoj rozhovoru a dokázali bavit publikum i za značně vlažnější podpory moderátora.

Je vhodné poznamenat, že atraktivnost pořadu (epizody) nevychází vždy čistě z množství smíchu v publiku. Absolutně nejzábavnější a zároveň velmi kvalitní byly rozhovory se spisovatelem *Patrikem Hartlem*, v jehož případě působil na diváky převážně jeho atypický smích a s psycholožkou *Alex Doležalovou*, v jejímž případě byl otevřeně analyzován milostný vztah s jejím manželem a redaktorem deníku *Reflex – Janem X. Doležalem*. Kvalitní a divácky atraktivní však byly i vážnější díly (s menším množstvím smíchu) s americkým velvyslancem *Andrew H. Schapirem* nebo s čerstvými vítězi *Davis Cupu*, *Radkem Štěpánkem* a *Tomášem Berdychem*.

Velmi často bývá *Kraus* také na začátku pořadu obdarován drobností, která se nějakým způsobem váže k danému hostovi (obvykle kniha od spisovatele nebo CD od zpěváka či zpěvačky). Během natáčení zůstává tento předmět na stole moderátora, který *Kraus* velmi často využívá při své gestikulaci, jako je zběžné listování knihou, prohlížení etikety na láhvi s alkoholem či protáčení CD média v plastovém obalu. Těžko říci, jestli si tento gestikulační projev moderátor uvědomuje, nicméně se může jednat o ideální formu propagace nového materiálu v televizním vysílání ze strany hosta.

Co dělá *Janu Krausovi* jednoznačný problém, je začlenit do dialogu dalšího hosta při udržení současné dynamiky rozhovoru. K tomu dochází při komunikaci s jedním

¹⁰⁹ V případě *Martina Krause* se jednalo o vztah s jeho výrazně mladší přítelkyní a bydlení na statku, u *Lady Mousellyca* se téma pohybovalo kolem oboru vysokoškolského studia umělkyně a jejího vystupování.

komunikačním partnerem, do které se poznámkou či komentářem vloží některý z dalších přítomných hostů na pohovce (kteří vedli přímý rozhovor s moderátorem dříve). *Jan Kraus* díky svému postřehu tuto novou informaci rychle zanalyzuje a následně ji dle vlastního zájmu buď (1) zcela ignoruje (čímž poníží dříve zpovídaného hosta) nebo (2) na ni naváže v komunikaci s tímto hostem, čímž kompletně pozastaví dialog se současným komunikačním partnerem (a poníží právě jeho). Málokdy však dokáže zařadit do probíhající komunikace další osobu.

Pokud se zaměříme na zkoumané principy zdvořilosti, tak obecně u *Jana Krause* dochází nejčastěji k porušování maxima taktu a maxima uznání v případech, kdy je veden ze strany moderátora direktivní rozhovor. Moderátor se snaží být „nad věcí“, z čehož můžou jeho hosté jen velmi těžko profitovat. *Jan Kraus* však dobře dodržuje maxima skromnosti, kdy nenominuje sebe do role vítěze a nesnaží se na úkor hosta schopnostně prosadit. Obecně moderátor obvykle neporušuje maxima shody a sympatie, která je především u rozhovorů se svými kolegy (a přáteli) velmi snadné dodržovat, k překračování těchto maxim dochází nejčastěji u třetích hostů, kterým je věnován ještě následující odstavce.

Subjektivně velmi negativně působí jistá forma neúcty vůči posledním, třetím hostům daného pořadu, kteří jsou v dialogu omezováni ze strany *Krause* z důvodu nedostatečného povědomí o jejich činnosti (např. *Aleš Mrkva*, *František Kšáňa*, *Tereza Fajksová*, *Jiří Žákovský*). Vzhledem k tomu, že ostatní hosté jsou obvykle veřejnosti mediálně známí, a stačí se tedy soustředit na vybranou součást jejich života, kterou vybere sám moderátor, je třeba v případě třetích hostů obvykle kompletně představit jejich oblast zájmů či výjimečnost. Následující rozhovor se však může rozvíjet řadou různých směrů, a pokud je v rámci pořadu moderátorem předpřipravené téma vyčerpáno příliš brzy, je třeba toto téma recyklovat, protože moderátor jednoduše nemá na co jiného se ptát.¹¹⁰

¹¹⁰ Výrazně se tento efekt projevil v rozhovoru s *Františkem Kšáňou* – známým řezníkem především v oblasti zpracování hovězího masa, který však do show přinesl na ukázkou ke zpracování vepřové maso a diváky velmi dlouho poučoval o možnosti zpracování sádla, na což moderátor nebyl připravený, a proto vystupoval v celé věci značně pasivně. Jiným případem byl rozhovor s metrosexuálem roku 2009, *Alešem Mrkvou*, kterého se *Kraus* opakovaně ptal třikrát na stejnou otázku.

ZÁVĚR

Tato diplomová práce se zabývala hloubkovou analýzou moderátora *Jana Krause*, známého veřejnosti především z pořadů *Uvolněte se, prosím* a *Show Jana Krause*. *Jan Kraus* je v současné době jediným, kdo v České republice prezentuje zahraniční model večerní *talk show*, známý jako *Late night show*. Tento typ zábavy, oblíbený především v USA, se vyznačuje břitkým a suchým humorem moderátora, který zpovídá své hosty ve specificky upraveném prostředí.

Teoretická část práce postupně seznamovala čtenáře s podobnými koncepty v Česku i v zahraničí, s pojmem a typologií mediálního dialogu a s diváky, kteří fungují jako příjemci tohoto typu zábavy. Koncept *Late night show* je dnes využíván v řadě zemí Evropy i světa, přímo v Česku si tento typ pořadu vyzkoušela pětice moderátorů. Absolutně nejznámější z nich je právě moderátor *Jan Kraus*, nicméně s dalšími programy přišly *Richard Genzer*, *Michal Suchánek*, *Ondřej Sokol* a *Leoš Mareš*, z nichž pouze poslední jmenovaný dokázal dát pořadu nový zajímavý rozměr. Kapitola *Mediální dialog* představuje literární rešerši projevu moderátora a hosta v rámci *talk show* a kategorizuje jednotlivé typy rozhovorů. Poslední kapitola teoretické části práce pak představuje publikum jako součást vedeného dialogu mezi moderátorem o hostem.

V praktické části práce je pozornost věnována nejprve osobě *Jana Krause*. Představen je jeho životopis a účinkování v nejznámějších filmech, seriálech a dalších televizních pořadech. V kapitole je dále specifikován jeho moderátorský projev. Následující kapitola seznamuje čtenáře se strukturou pořadu, průběhem představení v divadle a natáčením pro televizi. Zaznamenány jsou také proměny studia, související se změnou názvu pořadu a součástí mediální prezentace tohoto pořadu.

Šestá kapitola práce představuje samotnou analýzu dvou dílů pořadu *Uvolněte se, prosím* a osmi dílů pořadu *Show Jana Krause*. Při analýze proběhlo dvojité zhlédnutí všech rozhovorů, při kterých byl vyplněn jednoduchý formulář, jenž je uvedený v příloze. Pomocí tohoto formuláře byly vyhodnoceny jednotlivé aspekty chování *Jana Krause* z hlediska působení na diváky, používání spisovného či nespisovného jazyka, dodržování či porušování principů zdvořilosti ve vztahu k hostům či styl řízení rozhovoru. Díky této analýze vyšly najevo další závěry, které obecně nejsou ve spojitosti s moderováním *Jana*

Krause zmiňovány, avšak bezpochyby jsou postoji této osoby determinovány. Tyto závěry analýzy jsou uvedeny v kapitole 6.3.

V závěru této práce je vhodné pozastavit se nad myšlenkou, jak dlouho bude ještě *Jan Kraus* bavit televizní a divadelní diváky prostřednictvím svého pořadu. Úspěšné pořady tohoto typu se v USA a jiných světových zemích vysílají s oblíbeným moderátorem obvykle 20 – 25 let. Sám *Jan Kraus* se věnuje přípravě tohoto typu pořadu již 14 let a vzhledem k tomu, že v současné době nemá na českém trhu konkurenci, je velmi složité očekávat, jaký pořad se prosadí na televizních stanicích po jeho odchodu do důchodu. Sledovanost pořadu atakuje každý týden hranici jednoho milionu diváků, kteří budou opětovně toužit po tomto typu neformální zábavy v minimálně stejné kvalitě.

Z pohledu zadání byly stanovené cíle práce naplněny.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých a slovenských zdrojů

- [1] BUČEK, Jaroslav. *Rola moderátora v masmediálním dialogu*. Zlín: VeRBuM, 2012. ISBN 978-80-87500-21-7.
- [2] ČMEJRKOVÁ, Světlá. *Styl mediálních dialogů*. Praha: Academia, 2013. Lingvistika (Academia). ISBN 978-80-200-2267-7.
- [3] ČMEJRKOVÁ, Světlá a Jana HOFFMANNOVÁ, ed. *Jazyk, média, politika*. Praha: Academia, 2003. ISBN 80-200-1034-3.
- [4] HOFFMANNOVÁ, Jana a Olga MÜLLEROVÁ. *Dialog v češtině*. München: Sagner, 1999. ISBN 3876907039.
- [5] HUK, Jaroslav. *Výzkum veřejného mínění a mediální publikum*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2013. ISBN 978-80-7452-031-0.
- [6] KORDA, Jakub. *Úvod do studia televize 2: Faktuální televize a její žánry*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2013. 63 s. ISBN 978-80-244-3611-1. Kapitola *Talk show*.
- [7] KOUSALOVÁ, H. *Talk show! Aneb 7 dobrých důvodů proč vystoupit v televizi*, Hronov: McDalGLISH, 2002. ISBN 80-238-7759
- [8] KRAUS, Jan. *Uvolněte se, prosím--*. Praha: XYZ, 2005. ISBN 80-86864-37-5.
- [9] KRAUS, Jan. *Uvolněte se, podruhé--*. Praha: XYZ, 2006. ISBN 80-87021-01-0.
- [10] MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. 4., rozš. a přeprac. vyd. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-574-5.
- [11] MUSIL, Josef. *Sociální a mediální komunikace*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. ISBN 978-80-7452-002-0.
- [12] ORGOŇOVÁ, Oľga a Alena BOHUNICKÁ. *Jazyk a komunikácia v súvislostiach*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2007. ISBN 80-223-2023-4.
- [13] OSVALDOVÁ, Barbora a Jan HALADA. *Praktická encyklopedie žurnalistiky a marketingové komunikace*. Praha: Libri, 2007. ISBN 978-80-7277-266-7.
- [14] REIFOVÁ, Irena. *Slovník mediální komunikace*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-926-7.
- [15] WATZLAWICK, Paul, Janet Beavin BAVELAS a Don D. JACKSON. *Pragmatika lidské komunikace: interakční vzorce, patologie a paradoxy*. 2., rev. vyd., 1. v Newton Books. Přeložil Barbora JANEČKOVÁ, přeložil Zbyněk VYBÍRAL. Brno: Newton Books, 2011. Gaia. ISBN 978-80-87325-00-1.

Seznam použitých zahraničních zdrojů

- [1] HOLLAND, Patricia. *When a woman reads the news.*, In: Turningit On-areader in women and media, Helen Baehr, Ann Gray (ed.). New York, London: Arnold, Martin's Press, 1996. ISBN 0340632208.
- [2] LEECH, Geoffrey. *Principles of pragmatics*. 12. impr. London [u.a.]: Longman, 1999. ISBN 0582551102.
- [3] NIGHTINGALE, Virginia. *The Cultural Revolution in Audience Research*. Oxford: Blackwell: Angharad N. Valdivia (ed.), *A Companion to Media Studies*, 2003.

Seznam použitých internetových zdrojů

- [1] ERLER, Robert a Bernard TIMBERG. *Talk shows: The History of Television* *Talk show* [online]. , 8 [cit. 2018-01-23]. Dostupné z: https://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwjX0uO44u7YAhWCaRQKHUujDp8QFggxMAE&url=http%3A%2F%2Fwww.athabascau.ca%2Fcourses%2Fcmns%2Fmedialit%2Fmodules%2F12%2FL-04%2Fdocuments%2Ftalk_shows.pdf&usg=AOvVaw0k1JFATQa5fhDYEA0VRoz . str 4-5
- [2] HUDSKÝ, Aleš. *Televize hledají cesty, jak zaujmout. E15* [online]. 28. 7. 2012 [cit. 2018-01-30]. Dostupné z: <http://media.e15.cz/special/televize-hledaji-cesty-jak-zaujmout-83501>
- [3] KELLEY, Seth. *TV's Aftershow Phenomenon: From 'Talking Dead' to 'After the Thrones'*. *Variety* [online]. 2. 6. 2016 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://variety.com/2016/tv/spotlight/tv-aftershows-talking-dead-after-the-thrones-1201787313/>
- [4] MUSIL, Jan a Monika BRYNDZÁKOVÁ. *Dobré ráno s jedničkou*. Praha, Kavčí Hory: TV ČT1, 17. 8. 2011
- [5] RALL, Ted. *Trash TV: Insightful and in touch with America. Baltimore Sun* [online]. 9. 4. 1996 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: http://articles.baltimoresun.com/1996-04-09/news/1996100029_1_ricki-lake-jessy-raphael-airtime
- [6] SPÁČILOVÁ, Mirka. *Producent Show Leoše Mareše přiznal chyby a dluhy, ale nevzdává se. IDnes.cz* [online]. 10. 12. 2015 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: https://kultura.zpravy.idnes.cz/show-leose-marese-0zs-/filmvideo.aspx?c=A151210_220256_filmvideo_spm
- [7] TENNANT, Thomas. *Talk Isn't Cheap: A Brief History of the TV Talk show. ThoughtCo.* [online]. 1. 7. 2017 [cit. 2018-01-29]. Dostupné z:

- <https://www.thoughtco.com/talk-isnt-cheap-a-brief-history-of-the-tv-talk-show-3177025>
- [8] Banánové rybičky: TV Pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/252586-bananove-rybicky/prehled/>
- [9] The Best Morning Shows. *Ranker* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.ranker.com/list/best-morning-shows/ranker-tv>
- [10] Blumerovo členění: Co je veřejnost, publikum, masa, skupina, dav. *MEDIAGRAM* [online]. [cit. 2018-02-20]. Dostupné z: <http://mediagram.cz/uzivatele/co-je-verejnost>
- [11] Ellen: The Ellen DeGeneres Show. International Movie Database [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <http://www.imdb.com/title/tt0379623/>
- [12] Jan Kraus. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-30]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/tvurce/1517-jan-kraus/>
- [13] Jimmy Kimmel Live!. International Movie Database [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <http://www.imdb.com/title/tt0320037/>
- [14] Late Show with David Letterman. International Movie Database [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <http://www.imdb.com/title/tt0106053/>
- [15] Mr. GS: TV Pořad *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/239814-mr-gs/prehled/>
- [16] Na plovárně: TV Pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/189581-na-plovarne/prehled/>
- [17] Nikdo není dokonalý: TV Pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/227024-nikdo-neni-dokonalny/prehled/>
- [18] The Oprah Winfrey Show. International Movie Database [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <http://www.imdb.com/title/tt0090493/>
- [19] Show Jana Krause: TV Pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/282571-show-jana-krause/prehled/>
- [20] Show Leoše Mareše: TV Pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/67552-show-leose-marese/prehled/>
- [21] Sunday Morning *Talk show*. *Gutenberg* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: http://www.self.gutenberg.org/articles/eng/Sunday_morning_talk_shows

- [22] TGM: Talkshow Geni a Míši: TV pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/383012-tgm-talkshow-geni-a-misi/prehled/>
- [23] Uvolněte se, prosím: TV Pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/221933-uvolnete-se-prosim/prehled/>
- [24] Všechnopárty: TV Pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: <https://www.csfd.cz/film/241692-vsechnoparty/prehled/>
- [25] What is tabloid *talk show*? *Liquid search* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: http://www.liquisearch.com/what_is_tabloid_talk_show
- [26] Žebříček TV *talk show*: TV Pořad. *Československá filmová databáze* [online]. [cit. 2018-01-29]. Dostupné z: https://www.csfd.cz/zebricky/specificky-vyber/?type=4&origin=1&genre=34&year_from=1990&year_to=&actor=&director=&ok=Zobrazit&_form_=charts&show=complete

SEZNAM ZKRATEK

CBS - Columbia Broadcasting Systém (zahraniční televizní stanice)

CD - Asociace turistických informačních center

ČR - Česká republika

ČT - Česká televize

FTV - Family Television (Rodinná televize)

Kč - Koruna česká (měna)

NBC - National Broadcasting Company (zahraniční televizní stanice)

ODS - Občanská demokratická strana

SMS - Short message service (služba krátkých textových zpráv)

TV - Televize

USA - Spojené státy americké

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam obrázků

Obrázek 1: Komunikace při interview	45
Obrázek 2: Komunikace při zdvojeném interview	46
Obrázek 3: Prostředí divadla Ponec při natáčení pořadu Uvolněte se, prosím.....	54
Obrázek 4: Prostředí divadla Archa při natáčení pořadu Show Jana Krause	54
Obrázek 5: Logo pořadu Show Jana Krause, verze č. 1	59
Obrázek 6: Logo pořadu Show Jana Krause, verze č. 2	60

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Ukázka prázdného formuláře	I
Příloha B – Ukázka vyplněného formuláře.....	II

Příloha A – Ukázka prázdného formuláře

Jméno hosta:		Datum:	
Principy zdvořilosti Max. taktu Max. velkorysosti Max. uznání Max. skromnosti Max. shody Max. sympatie		Smích vyvolaný moderátorem	
		Smích vyvolaný hostem	
		Znejistění moderátora	
		Znejistění hosta	
		Spisovný jazyk	
Čistá spis. čeština		Obecná čeština	
Hovorová čeština		Vulgarismy	
Slova cizího původu		Archaismy, Slang, Nv.	
Prostor pro diskusi hosta:		ANO / NE	
Krausova gestikulace:		Další poznámky:	

Příloha B – Ukázka vyplněného formuláře

Jméno hosta: ALEX DOLEŽALOVA		Datum: 24. 9. 2010	
Principy zdvořilosti		Smích vyvolaný moderátorem	### ## # # # 11 (22)
Max. taktu -3		Smích vyvolaný hostem	### IIII (9)
Max. velkorysosti -2		Znejistění moderátora	III (3)
Max. uznání -1		Znejistění hosta	III (3)
Max. skromnosti +1			
Max. shody -1			
Max. sympatie +1			
Spisovný jazyk		Nespisový jazyk	
Čistá spis. čeština	Doležalová se smaže - obdivovat (ze začátku)	Obecná čeština	...že nějak jábo, že jo - vodorovně
Hovorová čeština	Přejdu, Pluju	Vulgarismy	dvojsmysly se semáličím Pod textem
Slova cizího původu	vigna, cover page	Archaismy, Slang, Nv.	u slůvkem s trojúh. pal mi to stojí -
Prostor pro diskuzi hosta:	ANO / NE	Další poznámky:	
Krausova gestikulace:	→ silná gestikulace pravou rukou → Kraus dává obličej do dlaně - → Pracuje s lnicou v ruce	Kraus přeměňuje a převádí léma. Kraus zapojuje Donutela do debaty → → ten má k historii a navazuje smích	

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Kateřina Tichá

Obor: Sociální a mediální komunikace

Forma studia: Prezenční

Název práce: Moderátor Jan Kraus

Rok: 2018

Počet stran textu bez příloh: 77

Celkový počet stran příloh: 2

Počet titulů českých použitých zdrojů: 15

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 3

Počet internetových zdrojů: 26

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Jaroslav Buček, Ph.D